

Efterlevnad av Sinfras uppförandekod 2019

Hållbarhetsutvärdering av Sinfras
ramavtalsleverantörer

Innehållsförteckning

Efterlevnad av Sinfras uppförandekod 2019.....	0
Hållbarhetsutvärdering av Sinfras ramavtalsleverantörer	0
1. Inledning.....	2
2. Syfte och målsättning.....	3
3. Metod.....	4
4. Resultat och analys.....	5
4.1 Företaget	8
4.1.1 Certifieringar	9
4.1.2 Hållbarhetsansvarig.....	10
4.1.3 FN:s Global Compact	11
4.1.4 Hållbarhetsredovisning.....	12
4.1.5 Nyckeltal.....	13
4.1.6 Lagefterlevnad.....	14
4.1.7 Affärsetik	15
4.1.8 Förslag och synpunkter	16
4.1.9 Uppförandekod	17
4.1.10 Kontrollsystem för Sinfras uppförandekod	18
4.2 Metoder och arbetssätt	19
4.2.1 Arbetsförhållanden.....	20
4.2.2 Miljö.....	21
4.2.3 Fossilmfria transporter	22
4.2.4 Informationssäkerhet	24
4.3 Underleverantörer	25
4.3.1 Krav på underleverantörer	25
4.3.2 Utvärdering av underleverantörer	26
4.3.3 Fackliga frågor	28
4.3.4 Tillstånd och licenser	29
5. Slutsats	30

1. Inledning

Sinfra är en nationell inköpscentral för våra medlemmar tillika ägare som består av energi-, VA- och elnätsverksamheter runtom i Sverige. Syftet med vår verksamhet är att förse våra medlemmar med produkter och tjänster via ramavtal med ramavtalsleverantörer som är upphandlade utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Hela Sinfras verksamhet ska genomsyras av hållbarhet. Genom våra medlemmar och ramavtalsleverantörer har vi stor möjlighet att påverka försörjningssektorns hållbarhetsarbete. Vi vill via våra ramavtal engagera ramavtalsleverantörer som tar ansvar för sina produkter och tjänster avseende hållbarhet, hela vägen från framställande till slutanvändning. Sinfra är intresserade av den rörelse och utveckling som sker inom hållbarhetsområdet för att tillsammans med ramavtalsleverantörerna utvecklas. Utifrån detta har konceptet Hållbar Upphandling tagits fram. I konceptet ingår att ställa tydliga hållbarhetskrav och under avtalstiden följa upp samtliga ramavtalsleverantörer både genom auditor med platsbesök och via en årlig självutvärdering.

För femte året i rad genomför Sinfra en självutvärdering av Sinfras uppförandekod för leverantörer. Enkäten innehåller frågor angående ramavtalsleverantörernas hållbarhetsarbete, såsom deras interna arbetssätt, deras produkter/tjänster samt metoder och krav på underleverantörer avseende miljö, affärsetik och social hållbarhet. Självutvärderingen och dess resultat ligger till grund för att identifiera och påverka hållbarhetsrelaterade utvecklingsområden. Genom arbetet kan Sinfra påverka försörjningssektorn och ett mer hållbart samhälle kan växa fram.

2. Syfte och målsättning

Självutvärderingen av Sinfras ramavtalsleverantörer och denna rapport syftar till att påverka hållbarhetsarbetet i försörjningssektorn. Arbetet har som målsättning att kartlägga ramavtalsleverantörernas arbete med miljö, affärsetik och social hållbarhet. Fokus kommer även att ligga på att fastställa prioritering och målsättning av aktionsområden. Genom att åta de förslagna åtgärderna bereds väg för en mer hållbar försörjningssektor, i Sverige och i världen.

3. Metod

Som del i Sinfras koncept Hållbar Upphandling utförs årligen en självutvärdering av Sinfras uppförandekod för leverantörer. Första året denna genomfördes var 2015 och sedan dess har självutvärderingens utformning uppdaterats tre gånger, senast nu inför 2019. Enkäten innehåller frågor avseende förhållanden vid tillverkning av de varor alternativt utförande av de tjänster som levereras i enlighet med Sinfras ramavtal. Enkäten och dess bedömningsmall baseras på Sinfras uppförandekod för leverantörer som i sin tur baseras på FN:s Global Compact. Hållbarhetsutvärderingsformuläret återfinns på www.sinfra.se och består av totalt 16 hållbarhetsfrågor, exklusive delfrågor. Frågestrukturen i självutvärderingsenkäten illustreras i Figur 1. Frågorna är uppdelade i tre områden: Företaget, Metoder och arbetsätt samt Underleverantörer.

1. Företaget	2. Metoder och arbetsätt	3. Underleverantörer
1.1 Certifieringar	2.1 Arbetsförhållanden	3.1 Krav
1.2 Hållbarhetsansvarig	2.2 Miljö	3.2 Utvärdering
1.3 FN:s Global Compact	2.3 Informationssäkerhet	3.3 Fackliga frågor
1.4 Hållbarhetsredovisning		3.4 Tillstånd och licenser
1.5 Nyckeltal		
1.6 Lagefterlevnad		
1.7 Affärsetik		
1.8 Förslag och synpunkter		
1.9 Uppförandekod		

Figur 1 Frågestruktur i självutvärderingsenkäten 2019

Bedömningen sker utifrån efterlevnadsgrad av Sinfras uppförandekod inom områdena Företaget, Metoder och arbetsätt samt Underleverantörer. Skalan för bedömning är 0–5 där 5 är max.

Till år 2019 tillkom frågor och vissa justeringar gjordes från utformningen tidigare år, bland annat genom att utvärderingen genomförts i ett nytt enkätverktyg. Sinfra har valt att i samband med detta höja kraven för att uppmuntra till att lyfta nivån på ramavtalsleverantörernas hållbarhetsarbete, och bedömningsmallen har därmed blivit strängare. Därför bör hänsyn tas till denna förändring vid jämförelse av medelvärdesresultat mellan 2018 och 2019, då det har krävts en högre nivå på hållbarhetsarbetet för att nå motsvarande resultat som tidigare år.

Det bör även has i åtanke att inte alla ramavtalsleverantörer som svarade på enkäten 2018 svarade i år och vice versa. Vidare har nya ramavtalsleverantörer tillkommit sedan den föregående självutvärderingen, och det kan vara därför dessa saknar data från tidigare år. Självutvärderingen skickades ut under november 2019 och endast de ramavtalsleverantörer som hade aktuella ramavtal vid tidpunkt för utskicket har fått möjlighet att svara på enkäten.

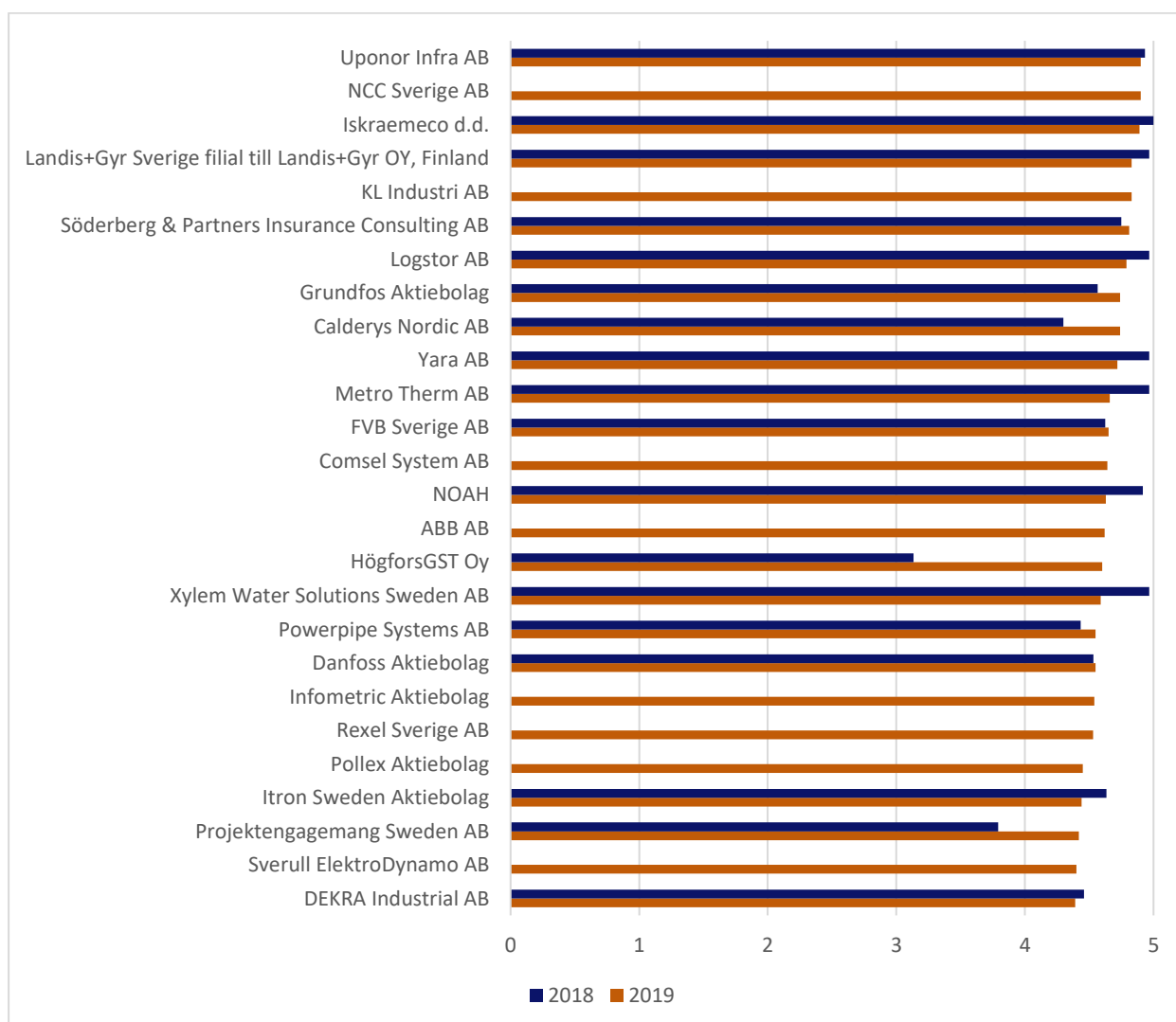
Samtliga ramavtalsleverantörer som deltagit i utvärderingen får en individuell feedback på hur deras verksamhet bör utvecklas för att förbättra deras hållbarhetsarbete enligt Sinfras uppförandekod, samt ombeds lämna kompletterande uppgifter vid större avvikelser från uppförandekoden.

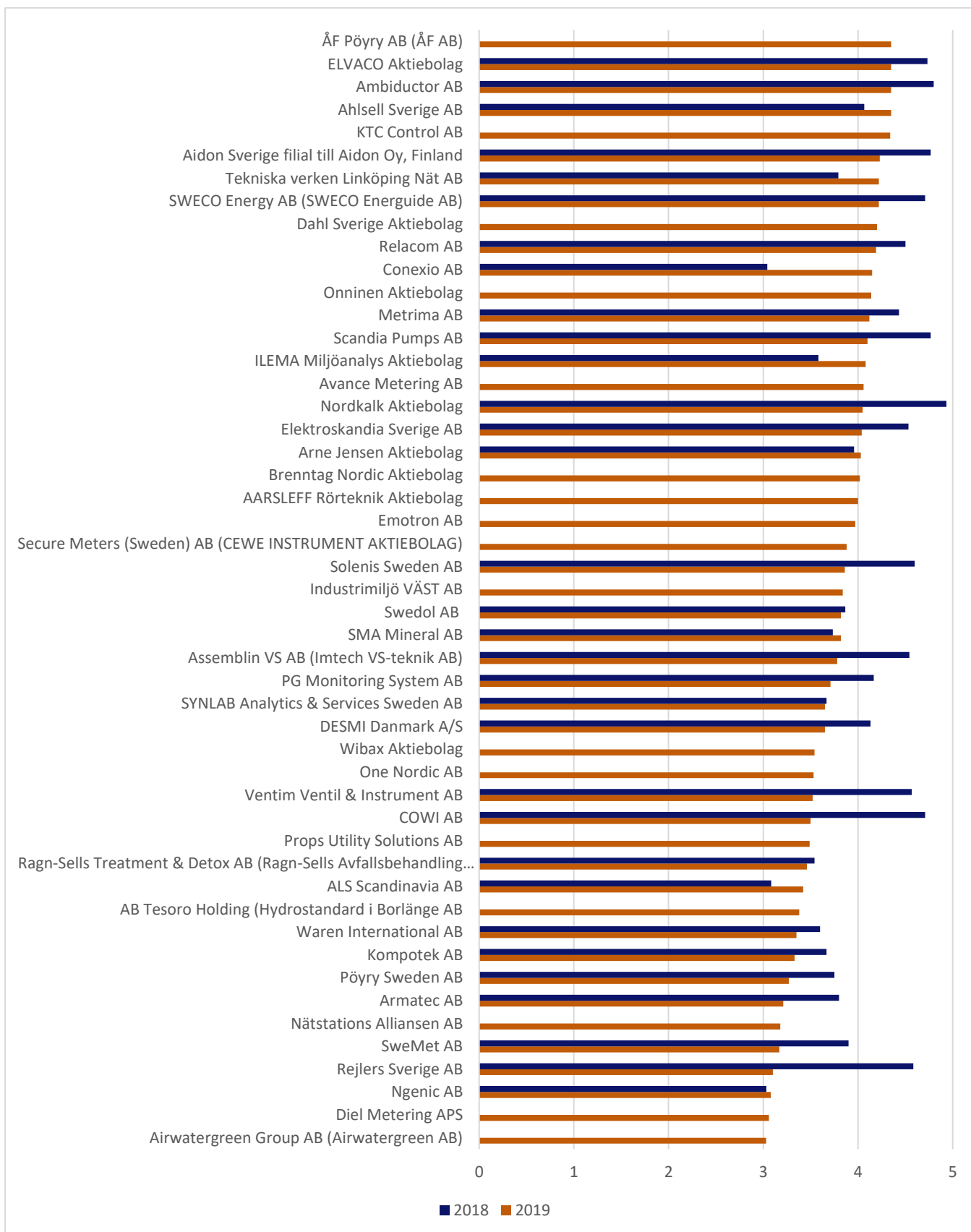

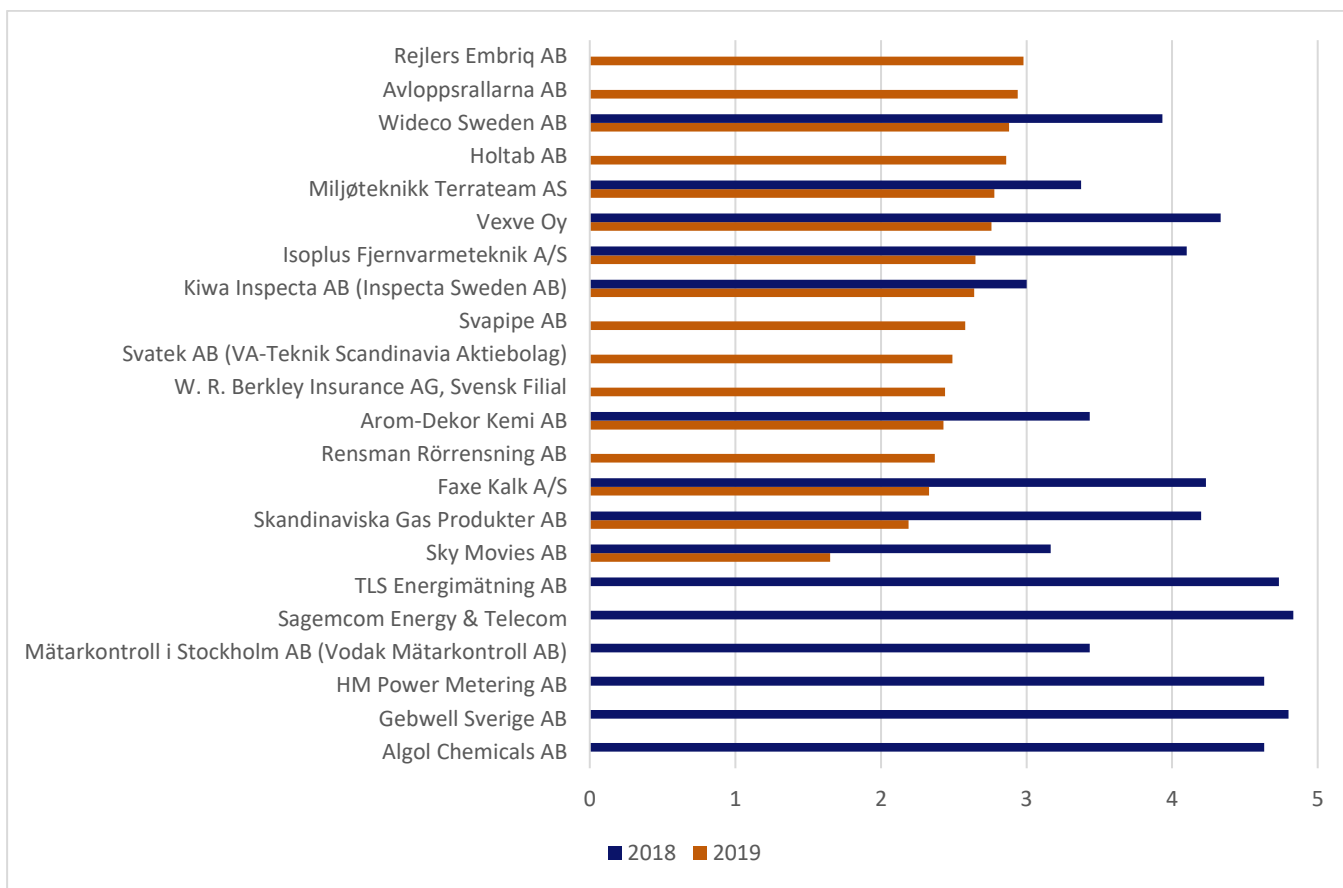
4. Resultat och analys

Figur 2 presenterar den sammanfattade bedömningen av Sinfras ramavtalsleverantörers hållbarhetsarbete. De orangea staplarna representerar hur väl respektive ramavtalsleverantör följde Sinfras uppförandekod 2019, d.v.s. ramavtalsleverantörens aktuella hållbarhetsindex. Undersökningen görs för femte året i rad och föregående års resultat presenteras i figuren för att kunna jämföra med resultaten från 2018. Resultaten från 2018 representeras av de mörkblå staplarna.

Totalt har 91 av 107 ramavtalsleverantörer besvarat hållbarhetsutvärderingen 2019. Förra året var samma siffra 75 av 103, vilket innebär en ökning av deltagandet både i antal svarande samt andel svarande. De ramavtalsleverantörer som inte besvarat hållbarhetsutvärderingen vare sig 2018 eller 2019 är inte inkluderade i Figur 2.

Figur 2 Efterlevnadsgrad av Sinfra's uppförandekod per ramavtalsleverantör år 2018 och 2019

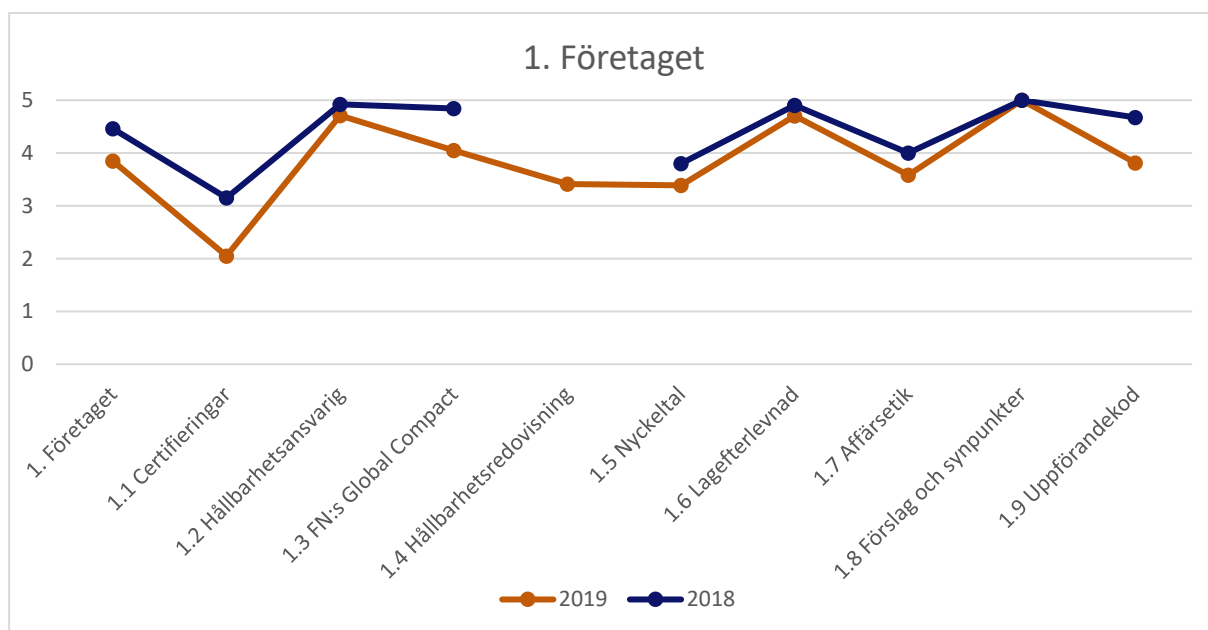
Resultatet som presenteras i följande avsnitt avser enbart de ramavtalsleverantörer som deltagit i självutvärderingen år 2019 och/eller 2018. Medelvärde för efterlevnadsgraden, även kallat hållbarhetsindex, för alla ramavtalsleverantörer som besvarat självutvärderingen år 2019 är 3,81. År 2018 var medelvärdet för efterlevnadsgraden 4,2. Dock bör återigen nämnas att Sinfra lyfte nivån för frågorna kring hållbarhetsarbetet hos ramavtalsleverantörerna mellan 2018 och 2019 och därför är inte resultaten för hållbarhetsindex jämförbart mellan dessa år. Detta medförde att flertalet ramavtalsleverantörer försämrade sitt hållbarhetsindex 2019 i förhållande till det föregående året. Att medelvärdet sänkts är därmed inte nödvändigtvis något negativt, utan beror på att Sinfra har gjort ett medvetet val att höja kraven för att inspirera till fortsatt utveckling.

Kommande avsnitt presenterar resultatet av de frågor som bedömningen enligt Figur 2 baseras på. Resultatet är uppdelat i avsnitten: Företaget, Metoder och arbetssätt samt Underleverantörer. 42,9 % av de ramavtalsleverantörer som svarat på enkäten har svarat att de inte använder underleverantörer inom ramavtalet med Sinfra och har därmed inte svarat på frågorna i avsnittet Underleverantörer. Deras medelvärde har därmed beräknats endast utifrån de två övriga avsnitten. Resultatet nedan presenterar inte alla frågor, svar eller delsvar utan utvalda resultat som är av intresse för att helhetsbilden ska lyftas fram.

4.1 Företaget

Avsnittet Företaget i hållbarhetsutvärderingen består av 9 frågeområden. Medelvärdet av efterlevnaden för Sinfras ramavtalsleverantörer 2019 inom området är 3,85. 2018 var motsvarande medelvärde 4,46. Medelvärdet av efterlevnadsgraden för respektive fråga presenteras i Figur 3. Figur 3 presenterar även förflyttningen av medelvärdet från år 2018 till 2019. I flera av frågorna kan en negativ trend från det föregående året avläsas. Detta beror som tidigare beskrivits delvis på att det när bedömningens kravnivå har höjts har krävts ett ännu mer utvecklat hållbarhetsarbete för att nå de högsta resultaten. Denna negativa trend beror därmed inte enbart på en generellt negativ utveckling. Dock ser vi inom vissa frågor en faktisk försämring av resultaten, vilket kommer att framgå i kommande avsnitts fördjupning. En fråga angående hållbarhetsredovisningar har även lagts till i redovisningen sedan tidigare år, vilket är varför resultat saknas för jämförelse. I kommande avsnitt presenteras resultatet för varje fråga inom avsnittet mer ingående och viktiga resultat presenteras och diskuteras.

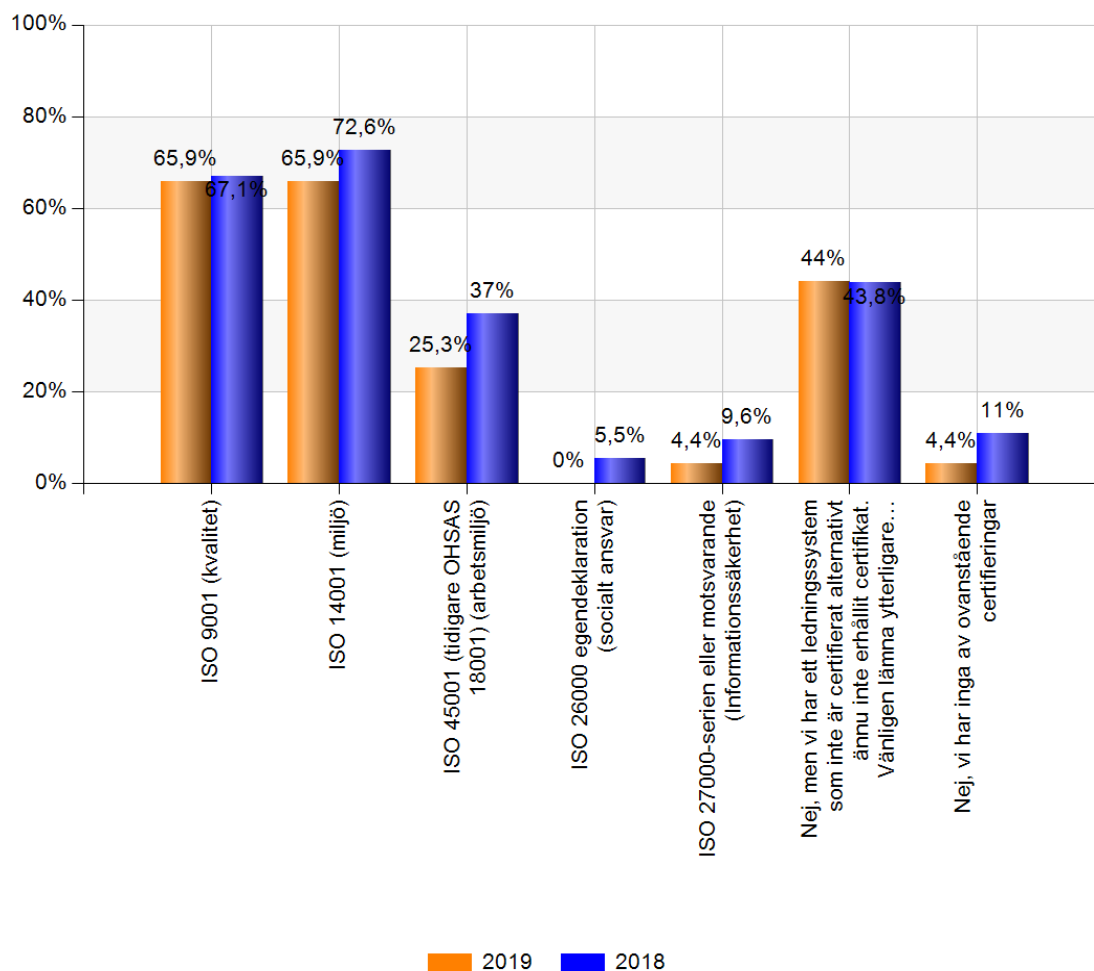

Figur 3 Medelvärdet av efterlevnadsgraden för frågor inom området Företaget, år 2018 och 2019

4.1.1 Certifieringar

Figur 4 redovisar andel certifierade ramavtalsleverantörer inom respektive kategori år 2019 samt 2018.

Figur 4 Andel certifierade ramavtalsleverantörer inom standarder för ledningssystem för respektive kategori, år 2018 och 2019

Figur 4 visar att certifieringsarbetet precis som tidigare år är mest utvecklat inom kvalitet och miljö.

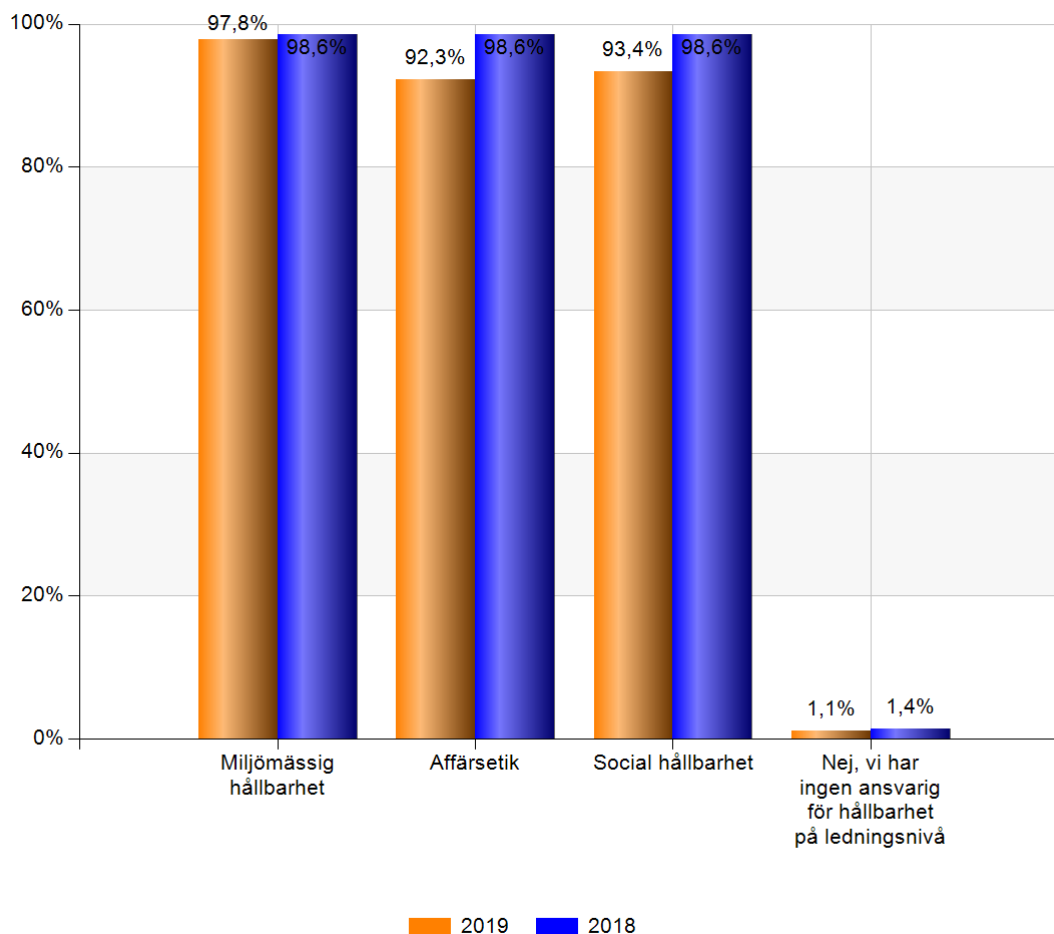
Figur 4 visar även att andelen certifierade ramavtalsleverantörer har sjunkit något inom samtliga certifieringsområden. Antalet svarande ramavtalsleverantörer har samtidigt ökat, och antalet certifierade ramavtalsleverantörer har ökat inom både kvalitet och miljö. För övriga certifieringsområden har dock både andel och antal certifierade ramavtalsleverantörer sjunkit. Samtidigt visar figur 4 att färre ramavtalsleverantörer svarar att de inte har någon av certifieringarna, vilket är en positiv utveckling.

Trenden att just kvalitet och miljö certifieras mest tycks fortsätta, medan en minskning kan ses för andra certifieringsområden. För mindre företag är det många gånger inte ekonomiskt försvarbart att certifiera sitt ledningssystem, framför allt inte med flera separata certifikat. Detta ställer likväl höga krav på att de interna ej certifierade ledningssystemen når upp till nivåer som motsvarar de certifierade.

4.1.2 Hållbarhetsansvarig

Sinfra efterfrågar ramavtalsleverantörer med ett tydligt hållbarhetsansvar centralt i företaget. Detta för att arbetet med socialt, affärsetiskt och miljömässigt ansvar ska få den tyngd och det genomslag i organisationen som krävs för ett bra resultat. Figur 5 presenterar andel ramavtalsleverantörer som angett att en person på ledningsnivå inom företaget är ansvarig för respektive hållbarhetsområde, år 2018 och 2019.

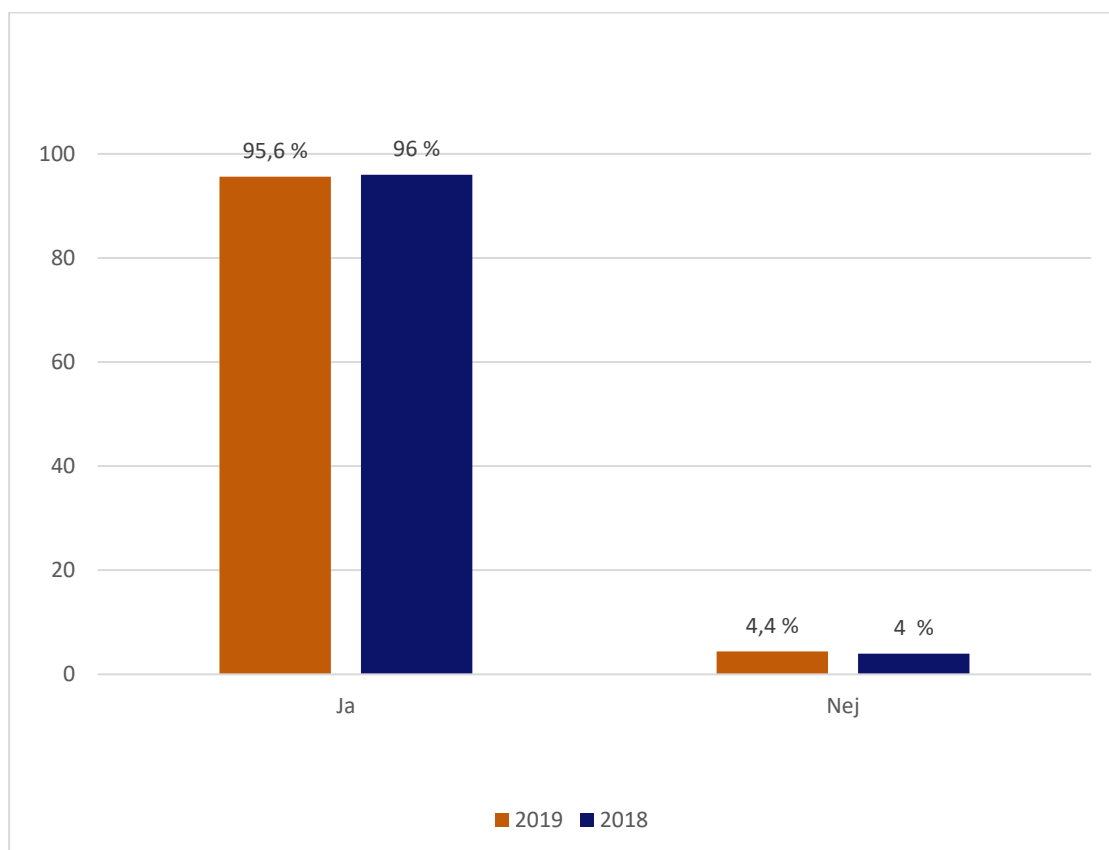
Figur 5 Andel ramavtalsleverantörer som har tillsatt en ansvarig person på ledningsnivå inom respektive område, år 2018 och 2019

Från Figur 5 kan utläsas att en svag minskning skett från 2018 till 2019. Nivån är dock generellt sett hög för samtliga områden. Figur 5 visar att 99 % av ramavtalsleverantörerna har en ansvarig på ledningsnivå för minst ett av hållbarhetsområdena miljö, affärsetik och social hållbarhet och över 90 % av ramavtalsleverantörerna har en ansvarig på ledningsnivå för alla tre områden. Den höga andelen ramavtalsleverantörer som har tillsatt dessa poster visar på att det finns en vilja och strävan att arbeta med hållbarhetsfrågorna ytterligare. Utifrån Sinfras mål om att erbjuda medlemmarna ramavtalsleverantörer som tar ansvar för sina produkter och tjänster avseende hållbarhet uppmanas samtliga ramavtalsleverantörer till att även fortsättningsvis engagera personer på ledningsnivå för att försäkra att hållbarhetsfrågorna lyfts och arbetas med.

4.1.3 FN:s Global Compact

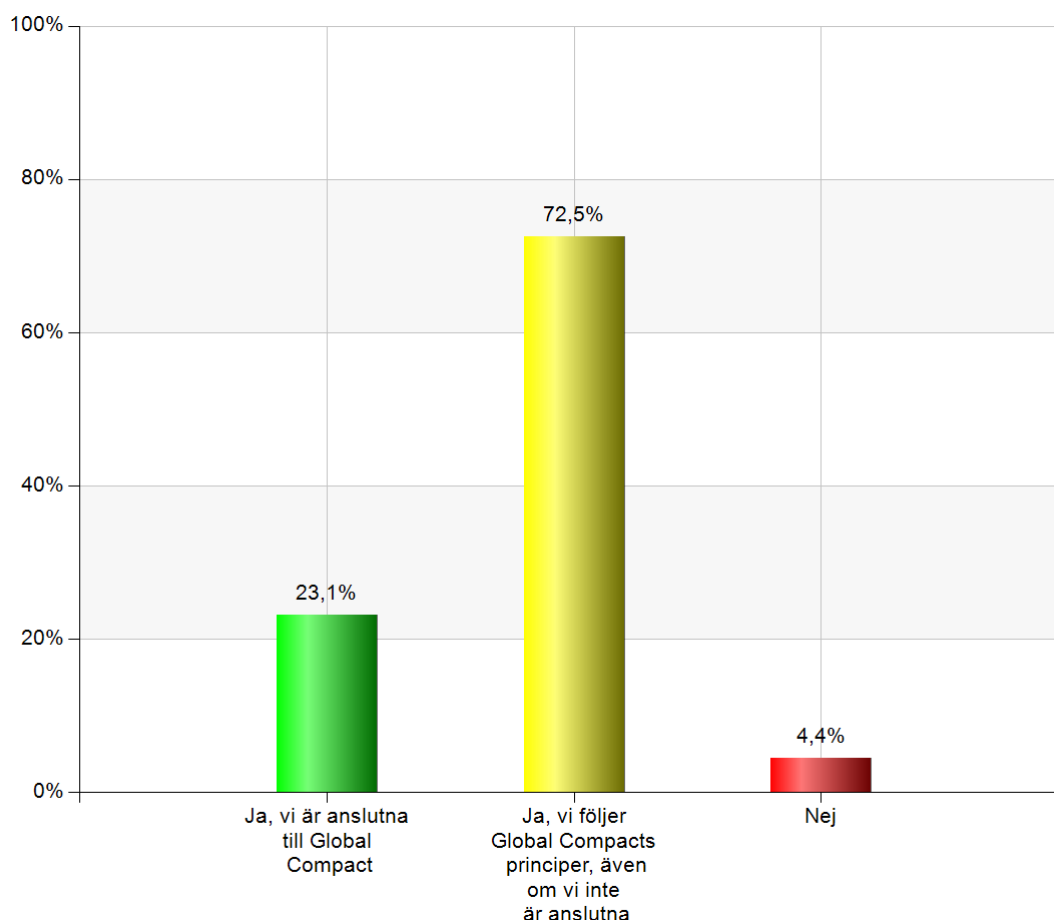
Sinfra efterfrågar ramavtalsleverantörer som levererar produkter och tjänster som är framställda under förhållanden som är förenliga med FN:s Global Compact enligt Sinfras uppförandekod för leverantörer. Figur 6 presenterar andelen ramavtalsleverantörer som följer, alternativt är anslutna till FN:s Global Compact år 2018 och 2019. Här är resultatet i princip oförändrat sedan 2018.

Figur 6 Andel ramavtalsleverantörer som följer, alternativt är anslutna till, FN:s Global Compact år 2018 och 2019

I år har vi utvecklat frågan genom att även be ramavtalsleverantörerna specificera om de är anslutna till FN:s Global Compact eller ifall de följer principerna utan att vara anslutna. Figur 7 presenterar andelen ramavtalsleverantörer som är anslutna till FN:s Global Compact, andelen som följer FN:s Global Compacts principer utan att vara anslutna, samt andelen som inte uppfyller Sinfras uppförandekod genom att svara nej på frågan. Här ser vi att 23 % av ramavtalsleverantörerna är anslutna till FN:s Global Compact, och det ska bli intressant att följa denna utveckling under kommande år. Framför allt ser vi dock behov av utveckling hos det fåtal ramavtalsleverantörer som svarat att de inte varken är anslutna eller följer principerna, då detta inte är förenligt med Sinfras uppförandekod för leverantörer.

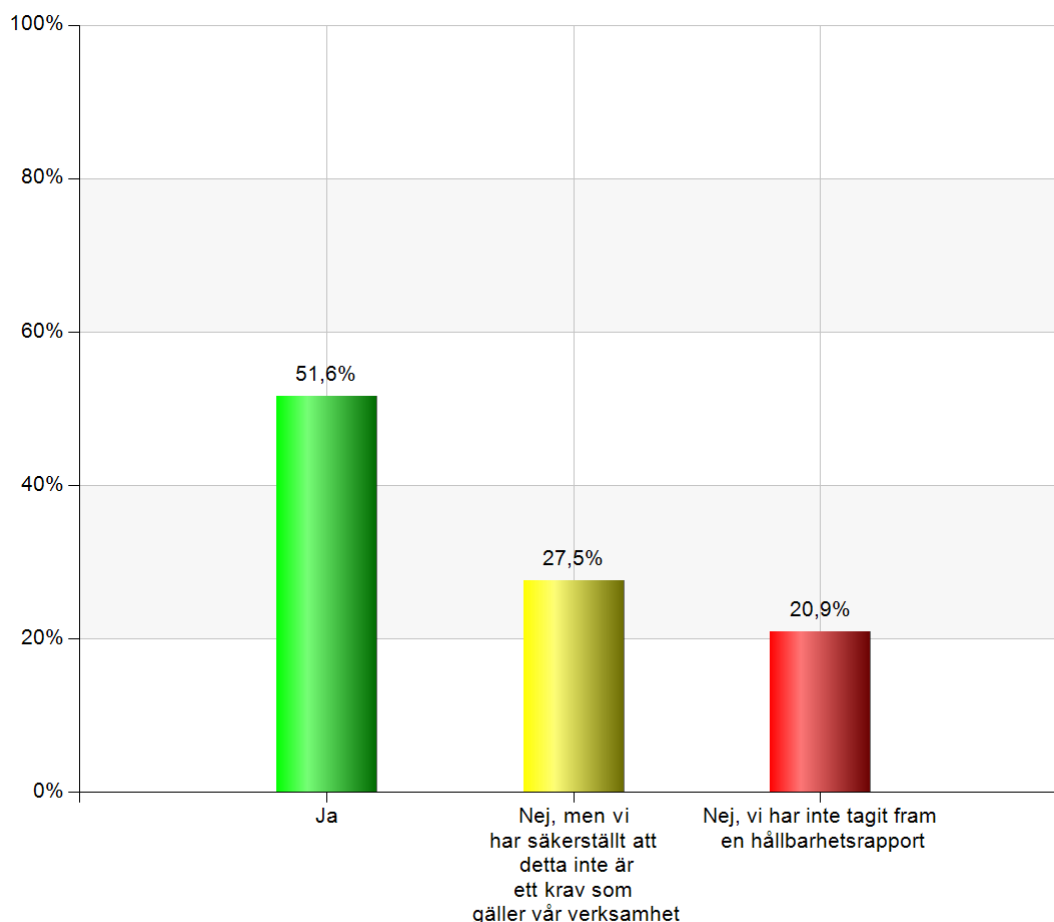

Figur 7 Andel ramavtalsleverantörer som är anslutna till FN:s Global Compact, respektive följer FN:s Global Compacts principer år 2019

4.1.4 Hållbarhetsredovisning

Från och med 2017 har större företag ett krav på sig att upprätta en hållbarhetsredovisning där man beskriver sitt arbete med bland annat miljö och mänskliga rättigheter, men även flera företag som inte har hållbarhetsrapportering som ett krav har valt att börja hållbarhetsrapportera. Figur 8 presenterar andelen ramavtalsleverantörer som tagit fram en hållbarhetsrapport, andelen som har säkerställt att deras verksamhet inte omfattas av kravet på hållbarhetsrapportering, samt andelen som enbart svarat nej på frågan. Drygt hälften av ramavtalsleverantörerna har tagit fram en hållbarhetsrapport, vilket är ett positivt resultat. Däremot har en femtedel av ramavtalsleverantörerna svarat att de varken tagit fram en hållbarhetsrapport eller säkerställt att deras verksamhet inte omfattas av kravet på hållbarhetsrapportering, vilket är något Sinfra kommer att fortsätta följa upp. Denna fråga har inte följts upp på detta sätt i rapporteringen tidigare, och det finns därför ingen jämförelse med tidigare år.

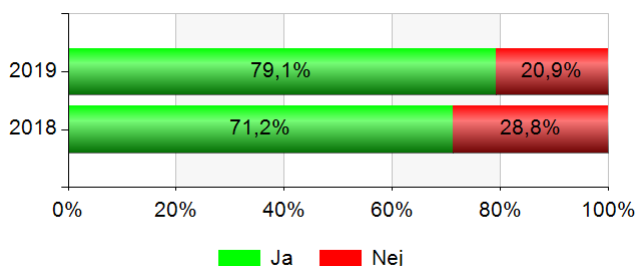
Figur 8 Andel ramavtalsleverantörer som har tagit fram en hållbarhetsrapport, alternativt säkerställt att verksamheten inte omfattas av kravet år 2019

4.1.5 Nyckeltal

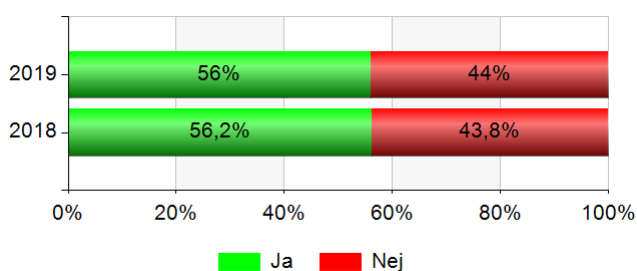
Nyckeltal är en del i de strukturerade metoder och kontrollsystem för hållbarhetsarbetet som Sinfras uppförandekod efterfrågar. Nyckeltalen bör omfatta alla hållbarhetsaspekterna: miljö, affärsetik och social hållbarhet. Figur 9, 10 och 11 presenterar andel ramavtalsleverantörer som har identifierat nyckeltal inom respektive område år 2018 och 2019.

Figur 9 visar en viss ökad mätning av nyckeltal inom området miljö, medan figur 10 och 11 visar att mätningen av nyckeltal inom områdena affärsetik och social hållbarhet är i princip oförändrad. Det finns fortfarande utrymme för förbättring inom alla dessa områden. Sinfra förväntar sig att fler ramavtalsleverantörer framöver identifierar och följer upp nyckeltal för miljö, affärsetik och social hållbarhet.

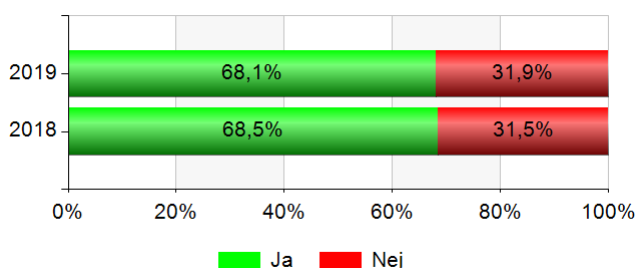

Figur 9 Andel ramavtalsleverantörer som har identifierat nyckeltal inom miljö år 2018 och 2019

Figur 10 Andel ramavtalsleverantörer som har identifierat nyckeltal inom affärsetik år 2018 och 2019

Figur 11 Andel ramavtalsleverantörer som har identifierat nyckeltal inom social hänsyn år 2018 och 2019

4.1.6 Lagefterlevnad

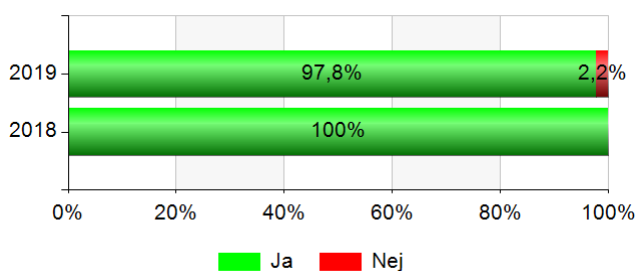
Som del i Sinfras uppförandekod för leverantörer ingår att identifiera vilken miljölagstiftning som berör respektive verksamhet. Sinfra efterfrågar ramavtalsleverantörer som har kontrollsystem för att se till att lagstiftningen följs. Figur 12 och 13 presenterar andelen ramavtalsleverantörer som har identifierat miljölagstiftningen som berör verksamheten respektive andelen ramavtalsleverantörer som innehar kontrollsystem för att säkerställa att aktuell lagstiftning följs år 2018 och 2019.

Inom båda frågorna syns en viss försämring gentemot tidigare år, även om nivån generellt sett är hög. Vi ser en oroande utveckling, då inte längre alla Sinfras ramavtalsleverantörer 2019 svarar att de har identifierat vilken miljölagstiftning som berör deras verksamhet enligt figur 12. Även andelen som har kontrollsystem för att säkerställa att aktuell lagstiftning följs har minskat enligt figur 13. Sinfra ser mycket allvarligt på att samtliga ramavtalsleverantörer inte har kontrollsystem för att säkerställa att aktuell lagstiftning följs. Att avvikelser mot lagstiftningen förekommit kan accepteras så länge ramavtalsleverantören kan visa att man hanterat dessa på korrekt sätt och arbetar aktivt för att förebygga liknande händelser i framtiden. Utan ett kontrollsystem är det

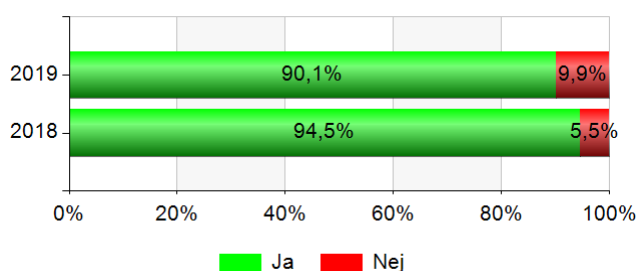

svårt att upptäcka eventuella avvikelser. Risken för brister, speciellt för produktleverantörer, vid vattenrening, avfall- och kemikaliehantering är därmed större.

Trots att nivåerna generellt sett är höga är försämringen inom detta område problematiskt, då dessa frågor är väldigt viktiga. De ramavtalsleverantörer som har svarat nej på frågorna uppmanas att börja arbeta med detta område snarast möjligt och har ombetts återkoppla till Sinfra gällande sitt arbete. Sinfra kommer att fortsätta att följa upp utvecklingen på detta område.

Figur 12 Andel ramavtalsleverantörer som identifierat vilken miljölagstiftning som berör verksamheten år 2018 och 2019

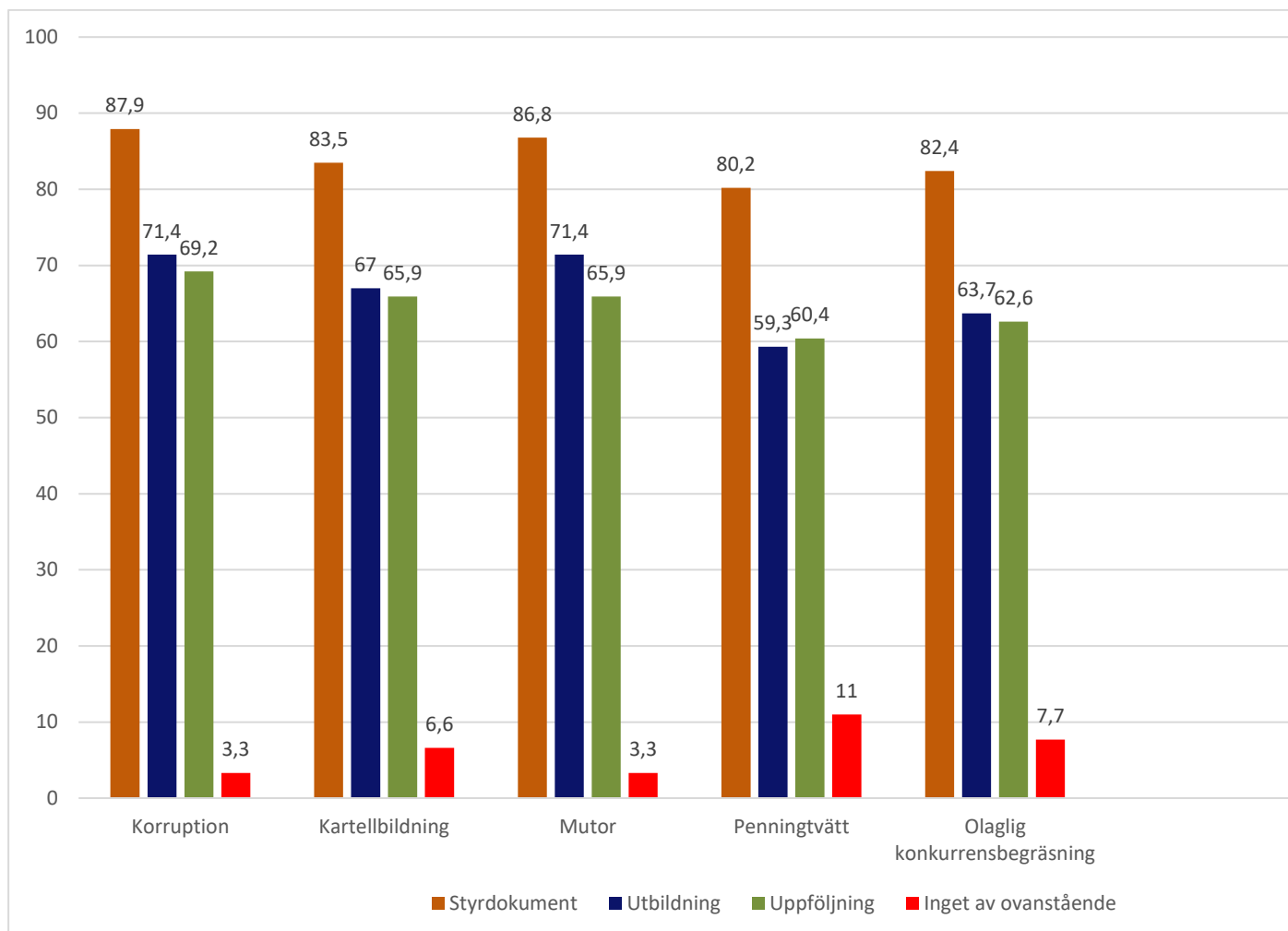
Figur 13 Andel ramavtalsleverantörer med kontrollsystem för att säkerställa att aktuell lagstiftning följs år 2018 och 2019

4.1.7 Affärsetik

Utifrån Sinfras uppdrag att upphandla ramavtal enligt Lagen om offentlig upphandling inom försörjningssektorn (LUF) ställs höga krav på att samtliga parter bedriver en verksamhet i enlighet med gällande lagstiftning samt följer internationellt överenskomna affärsetiska regler. Sinfra har en strävan om att ligga i framkant inom området affärsetik. Detta för att Sinfras medlemmar, samarbetspartners och allmänheten ska ha förtroende för att Sinfra gör professionella upphandlingar på sakliga grunder. I enlighet med detta innefattar uppförandekoden ramavtalsleverantörernas arbete mot korruption i alla former, inklusive mutor, utpressning och förskingring, både i den egna organisationen och hos underleverantörer.

Figur 14 presenterar ramavtalsleverantörernas arbete mot korruption, kartellbildning, mutor, penningtvätt och olagliga konkurrensbegränsningar i form av styrdokument, utbildning och uppföljning. Figur 14 visar att 80–90 % av ramavtalsleverantörerna har styrdokument för dessa områden, medan ca 60–70 % av ramavtalsleverantörerna arbetar med utbildning och uppföljning inom dessa områden. Detta visar att det finns ett pågående arbete hos ramavtalsleverantörerna med dessa frågor, men att arbetet bör kunna utvecklas vidare framöver. Framför allt efterfrågas förbättring hos de mellan 3–11 % ramavtalsleverantörer per område som svarat att de inte arbetar med dessa frågor genom varken styrdokument, utbildning eller uppföljning. Utifrån Sinfras funktion som inköpscentral och upphandlande ombud är frågan om affärsetik särskilt viktig och vi uppmanar alla våra ramavtalsleverantörer att arbeta aktivt med frågan i fortsättningen.

Figur 14 Andel ramavtalsleverantörer som tillämpar arbetssätten styrdokument, utbildning respektive uppföljning för att arbeta med affäretiksområdena korruption, kartellbildning, mutor, penningtvätt samt olaglig konkurrensbegränsning år 2019

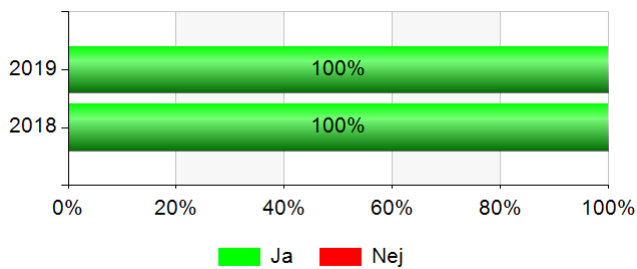
På grund av att vi ändrat verktyg och beräkning av resultatet finns ej jämförbara resultat tillgängliga från tidigare år och figur 14 visar därför endast resultat från 2019.

4.1.8 Förslag och synpunkter

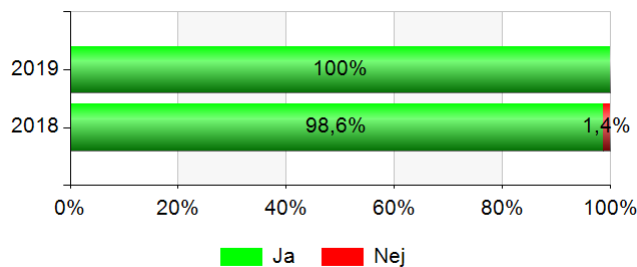
Sinfras uppförandekod efterfrågar ramavtalsleverantörer som respekterar, stödjer och skyddar de mänskliga rättigheterna, enligt FN:s definition, både på arbetsplatsen och i hela sin affärsverksamhet. I detta ingår att medarbetare, anställda samt intressenter (exempelvis kringboende) har rätt till att komma med förslag och klagomål utan negativa påföljder samt att dessa följs upp. Figur 15 och 16 presenterar andelen ramavtalsleverantörer som lever upp till detta.

Figur 15 visar att samtliga företag både 2018 och 2019 ger rätt till anställda och intressenter att komma med förslag och klagomål utan negativa påföljder. Figur 16 visar en förbättring, då samtliga företag för första gången 2019 svarar att man även arbetar med uppföljning av inkomna synpunkter. Inom detta område var utgångsläget sedan 2018 redan väldigt bra, men det har nu förbättrats ytterligare.

Figur 15 Andel ramavtalsleverantörer där medarbetare och intressenter har rätt till att komma in med synpunkter utan negativa påföljder år 2018 och 2019

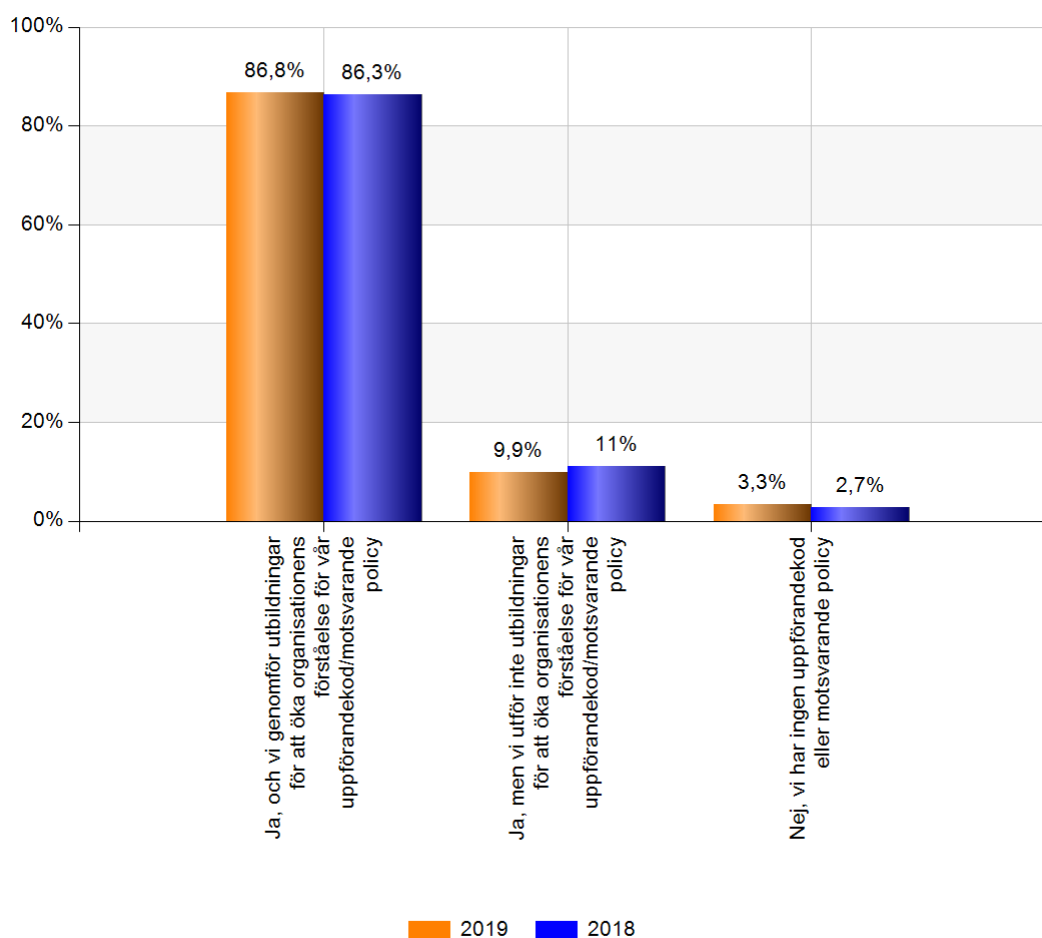

Figur 16 Andel ramavtalsleverantörer där synpunkterna dokumenteras, utreds och följs upp 2018 och 2019

4.1.9 Uppförandekod

En uppförandekod är ett verktyg för att på ett tydligt sätt kommunicera bland annat hållbarhetskrav till anställda och underleverantörer. Figur 17 presenterar andelen av Sinfras ramavtalsleverantörer som har en uppförandekod eller motsvarande policy inom sin organisation samt andel som även genomför utbildning inom organisationen av sin uppförandekod. Nivåerna är i princip oförändrade sedan 2018 och ligger kvar högt, då ca 97 % av ramavtalsleverantörerna har en uppförandekod eller motsvarande policy och över 85 % av dessa även genomför interna utbildningar av sin uppförandekod.

Figur 17 Andel ramavtalsleverantörer som har uppförandekod och genomför utbildningar av den, respektive andel som har uppförandekod men inte genomför utbildningar, år 2018 och 2019

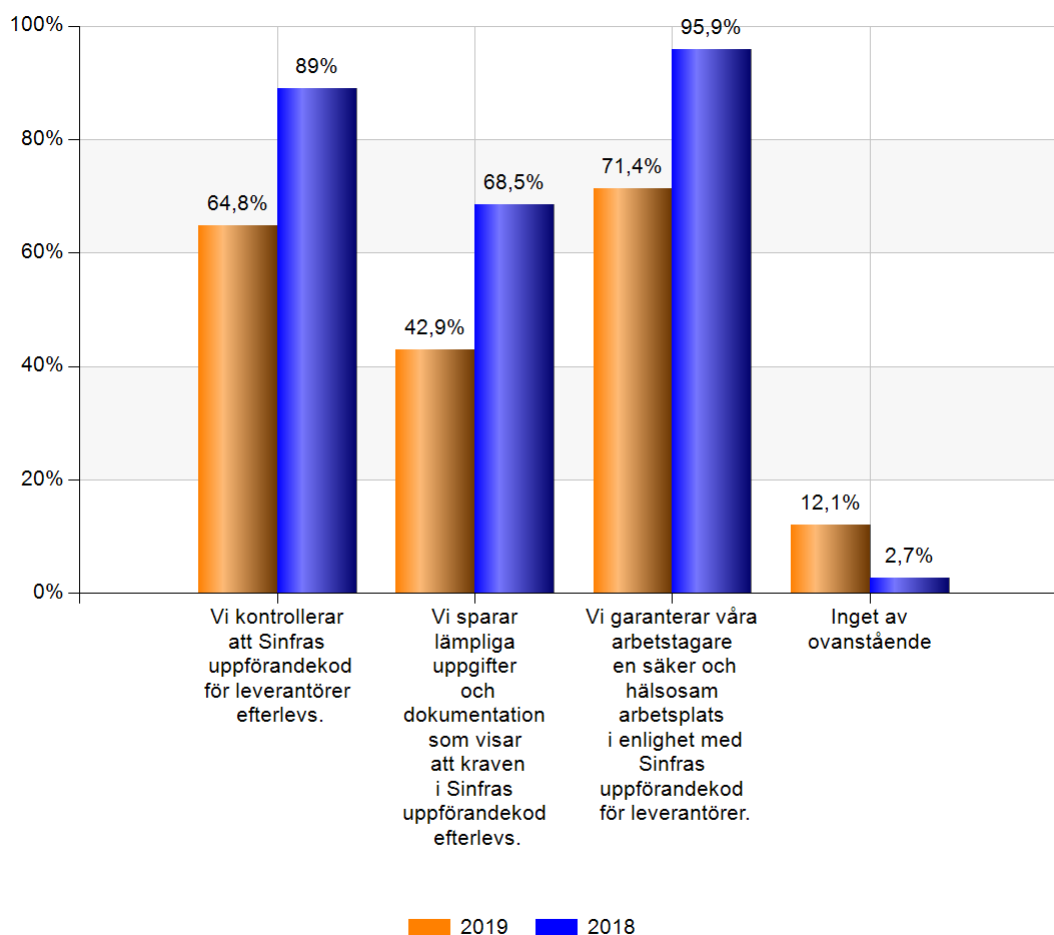
4.1.10 Kontrollsystem för Sinfra's uppförandekod

Sinfra efterfrågar ramavtalsleverantörer som har lämpliga kontrollsystem för att säkerställa efterlevnaden av Sinfra's uppförandekod. Kontrollsystemet bör också tillämpas på ramavtalsleverantörens underleverantörer som direkt eller indirekt är involverade i tillhandahållandet av varor och tjänster till Sinfra's medlemmar. Figur 18 presenterar andelen ramavtalsleverantörer som innehar kontrollsystem respektive dokumentation beträffande att Sinfra's uppförandekod följs, samt andelen ramavtalsleverantörer som garanterar en säker och hälsosam arbetsplats för arbetstagarna enligt Sinfra's uppförandekod.

Figur 18 visar på en ordentlig minskning inom alla områden. Detta är oroväckande, då det är mycket viktigt för Sinfra att ramavtalsleverantörerna följer Sinfra's uppförandekod, inklusive att man garanterar sina arbetstagare en säker och hälsosam arbetsplats. Vi kommer att utreda ifall den kraftiga minskningen till viss del kan bero på att frågan ställts mer otydligt i det nya enkätverktyget och resultaten därmed har påverkats något av detta, vilket vi har fått vissa indikationer på. Vi kommer därför att se till att förtydliga denna fråga till nästa år. Oavsett detta uppmanar Sinfra starkt ramavtalsleverantörerna att förbättra sig inom detta område, då alla ramavtalsleverantörer har signerat Sinfra's uppförandekod i samband med avtalstecknandet och därmed ska följa

den under ramavtalet. Vi ser väldigt allvarligt på att 12 % av ramavtalsleverantörerna har svarat "inget av ovanstående" på frågan och därmed varken kontrollerar att Sinfras uppförandekod efterlevs eller garanterar sina arbetstagare en säker och hälsosam arbetsplats i enlighet med uppförandekoden. Sinfra har bett om direkt återkoppling från dessa ramavtalsleverantörer gällande deras arbete. Vi uppmanar samtliga ramavtalsleverantörer att se över sitt arbete med Sinfras uppförandekod för att säkerställa att uppförandekoden följs av samtliga ramavtalsleverantörer.

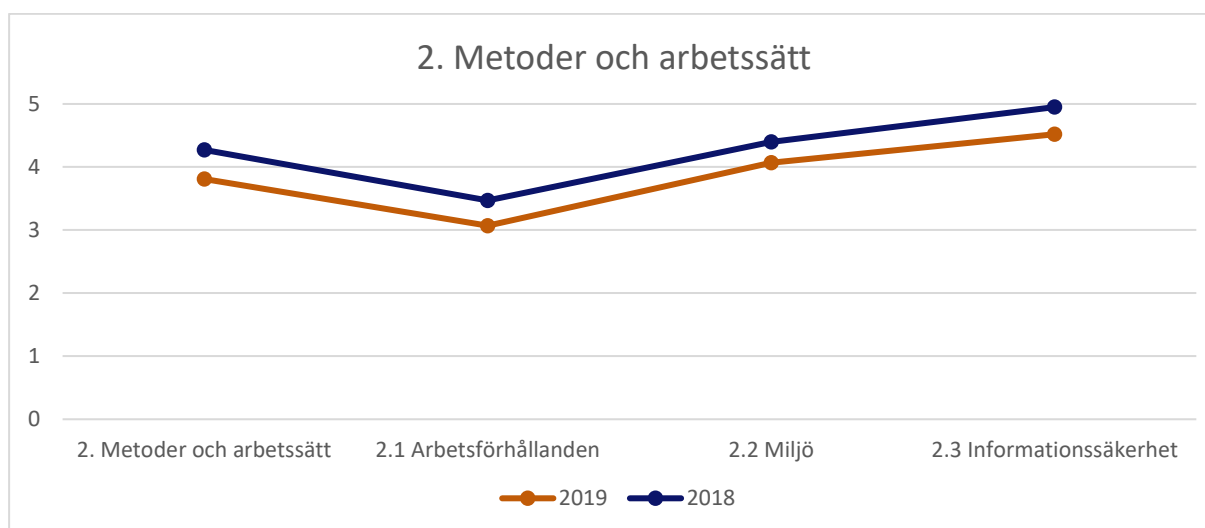

Figur 18 Andel ramavtalsleverantörer med kontrollsystem för uppfyllande av Sinfras uppförandekod, andel som sparar lämplig dokumentation samt andel som garanterar en säker och hälsosam arbetsplats, år 2018 och 2019

4.2 Metoder och arbetssätt

Avsnittet Metoder och arbetssätt i hållbarhetsutvärderingen består av tre frågeområden. Medelvärdet av efterlevnadsgraden för Sinfras ramavtalsleverantörer inom området 2019 är 3,81. År 2018 var medelvärdet 4,27 för samma frågor. Medelvärdet av efterlevnadsgraden för respektive fråga presenteras i Figur 19. Figur 19 presenterar även förflyttningen av medelvärdet från år 2018 till 2019 och visar en viss minskning inom alla områden sedan tidigare år, vilket delvis beror på de höjda kraven, men inte enbart på detta. I kommande avsnitt presenteras resultatet för var fråga inom området Metoder och arbetssätt mer djupgående och viktiga resultat lyfts fram och diskuteras.

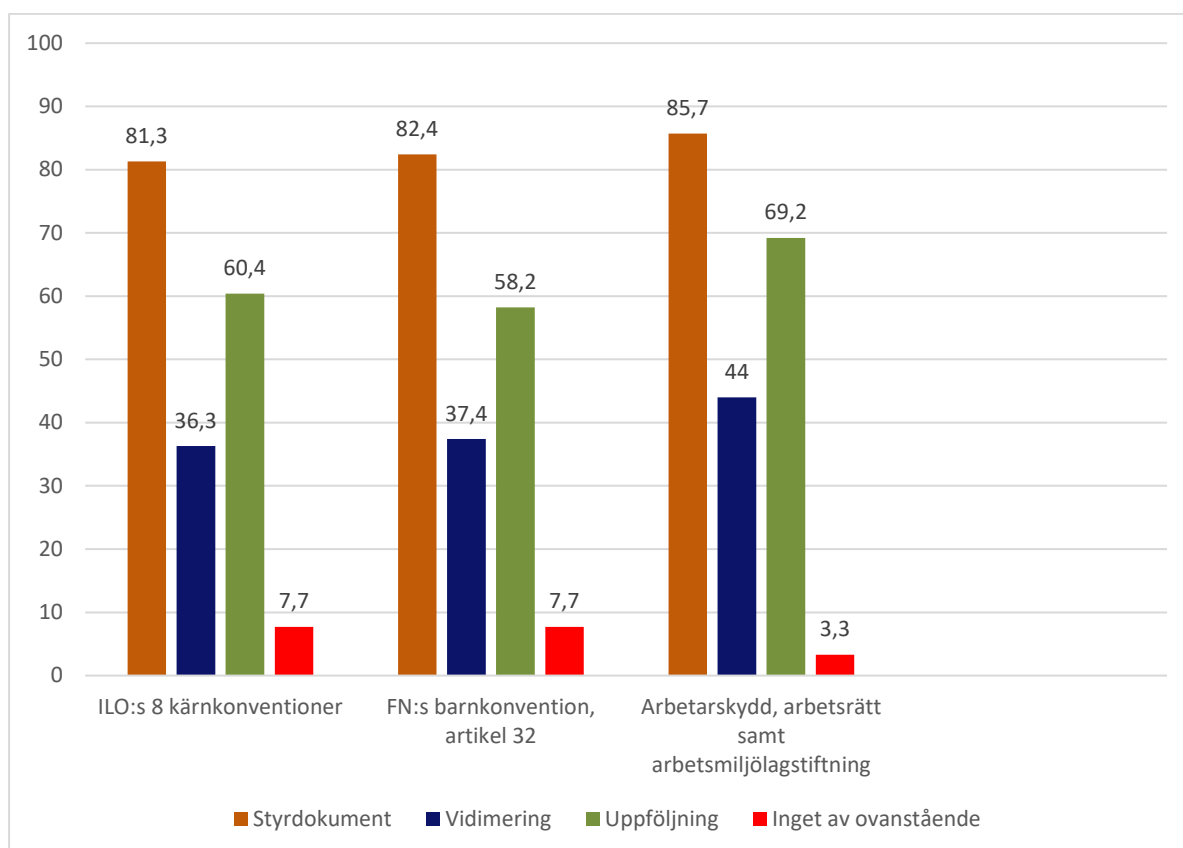
Figur 19 Medelvärdet av efterlevnadsgraden för frågor inom området Metoder och arbetssätt, år 2018 och 2019

4.2.1 Arbetsförhållanden

Sinfras uppförandekod efterfrågar ramavtalsleverantörer som respekterar grundläggande sociala krav i sin verksamhet. Förhållanden i verksamheten ska vara förenliga med ILO:s åtta kärnkonventioner, FN:s barnkonvention, samt arbetarskydd, arbetsrätt och arbetsmiljölagstiftningen som gäller i tillverkningslandet. Figur 20 presenterar ramavtalsleverantörernas arbete med dessa områden i form av styrdokument, vidimering och uppföljning.

Figur 20 visar att det finns förbättringar att göra inom detta område, framför allt hos de 3–8 % av ramavtalsleverantörerna som inte använder något av arbetssätten för att säkerställa arbetsförhållanden enligt dessa grundläggande sociala krav. Figur 20 visar att över 80 % av ramavtalsleverantörerna har styrdokument kopplade till dessa områden, medan 55–70 % arbetar med uppföljning och 35–45 % arbetar med vidimering. Majoriteten av ramavtalsleverantörerna har kommit igång med sitt arbete, även om det finns förbättringar att göra. Sinfra uppmanar framför allt de ramavtalsleverantörer som inte arbetar med någon av delarna att se över sitt arbete med arbetsförhållanden, och vi kommer fortsätta att följa upp detta framöver.

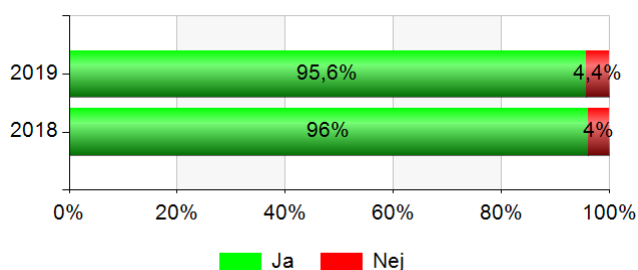

Figur 20 Andel ramavtalsleverantörer som tillämpar arbetssätten styrdokument, vidimering respektive uppföljning för att säkerställa grundläggande sociala krav utifrån ISO:s 8 kärnkonventioner, FN:s barnkonvention samt arbetarskydd, arbetsrätt och arbetsmiljölagsstiftning år 2019

På grund av att vi ändrat både hur frågan ställs samt verktyg och därmed beräkning av resultatet finns ej jämförbara resultat tillgängliga från tidigare år och figur 20 visar därför endast resultat från 2019.

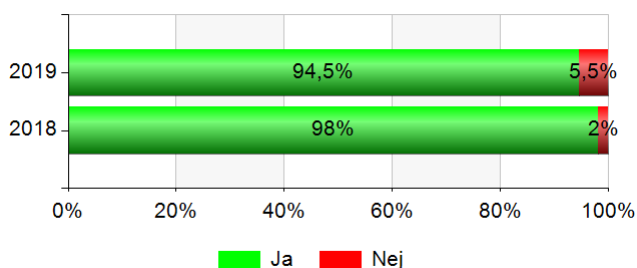
4.2.2 Miljö

Sinfras ramavtalsleverantörer bör sträva efter att undvika eller minska allt avfall och utsläpp till följd av affärsverksamheten samt att använda effektiv teknik som syftar till att minska miljöbelastningen. Figur 21–24 presenterar andelen ramavtalsleverantörer som har ett aktivt arbete med de miljörelaterade frågorna som efterfrågas år 2018 och 2019.

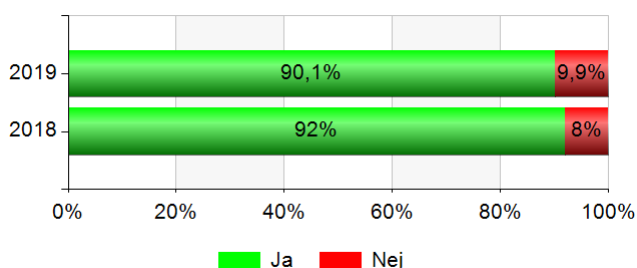

Figur 21 Andel ramavtalsleverantörer som arbetar aktivt för att använda effektiv teknik och undvika avfall och utsläpp år 2018 och 2019

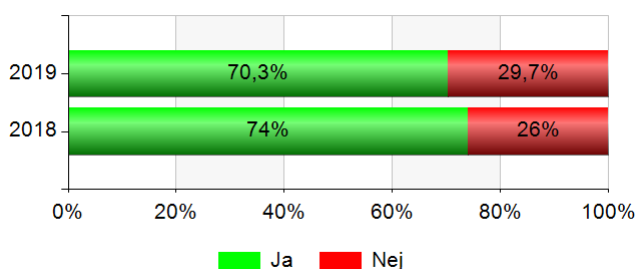

Figur 22 Andel ramavtalsleverantörer som arbetar för att hantera kemikalier på ett för människan och naturen säkert sätt år 2018 och 2019

Figur 23 Andel ramavtalsleverantörer vars produkter eller tjänster bidrar till att minska kundens klimatpåverkan/klimatfootavtryck år 2018 och 2019

Figur 24 Andel ramavtalsleverantörer som använder livscykelanalyser för miljö i sin produkt-/tjänsteutveckling år 2018 och 2019

Figur 21–24 visar att resultatet är relativt oförändrat jämfört med 2018, men det syns en viss försämring på alla områden. Detta kan dock till viss del förklaras med att dessa miljöfrågor tidigare endast ställdes till produktleverantörer och inte tjänsteleverantörer, medan vi 2019 har inkluderat alla ramavtalsleverantörer och därmed har en större och bredare grupp svarande. Gällande figur 21–23 har över 90 % av ramavtalsleverantörerna svarat ja, vilket bör ses som ett positivt resultat. Dock visar figur 24 att det precis som tidigare år finns klara förbättringsmöjligheter för frågan om livscykelanalyser där endast 70 % uppger att detta ingår i företagets arbete, och detta dessutom är en nedgång från 74 % föregående år. Sinfra förväntar sig att de miljörelaterade frågorna får större uppmärksamhet hos de ramavtalsleverantörer som idag saknar ett tillfredställande arbete, i synnerhet gällande livscykelanalyser vilket var ett förbättringsområde redan tidigare år.

4.2.3 Fossilfria transporter

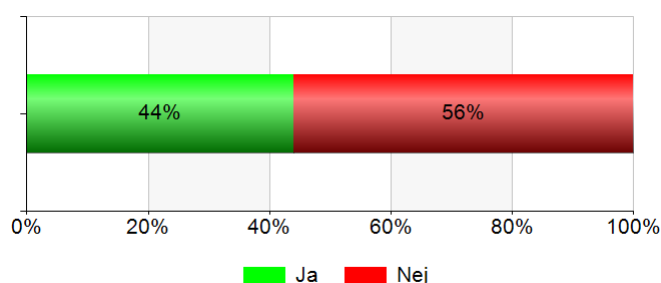
Fossilfria transporter är en fråga som har blivit alltmer central under de senaste åren, bland annat genom arbetet med färdplanerna för fossilfri konkurrenskraft som har börjats att tas fram inom flera branscher, t.ex. Uppvärmningsbranschen och Elbranschen. Sinfra har nyligen skrivit under [Färdplan för fossilfri uppvärmning](#)

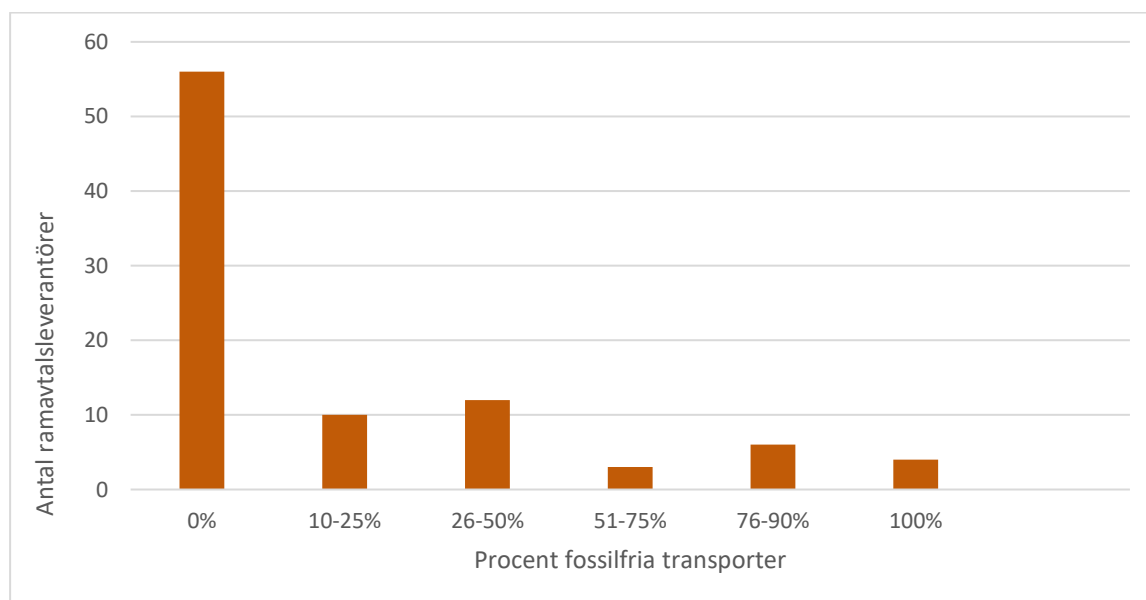
och vi ser att frågan om fossilfrihet är viktig för många av Sinfras medlemmar. Denna fråga är något vi kommer att arbeta mer med framöver och lägga högre vikt vid i samarbete med våra ramavtalsleverantörer.

Frågan om fossilfria transporter i samband med Sinfras ramavtal är ny i hållbarhetsutvärderingen, och här saknas därmed resultat att jämföra med från tidigare år. Figur 25 visar hur stor andel ramavtalsleverantörer som år 2019 har svarat att de kan tillhandahålla fossilfria transporter, medan Figur 26 visar hur många procent fossilfria transporter Sinfras ramavtalsleverantörer kan tillhandahålla i samband med ramavtalen 2019.

Figur 25 visar att endast 44 % av ramavtalsleverantörerna kan erbjuda fossilfria transporter alls, det vill säga knappt hälften av Sinfras ramavtalsleverantörer. Figur 26 visar att av dessa kan endast 4 st ramavtalsleverantörer erbjuda 100 % fossilfria transporter. Figur 26 visar att 13 st ramavtalsleverantörer kan erbjuda över 50 % fossilfria transporter, medan 25 st ramavtalsleverantörer kan erbjuda över 25 % fossilfria transporter. Här finns mycket fortsatt arbete att göra och Sinfra uppmanar alla ramavtalsleverantörer att arbeta vidare med frågan, då detta är ett behov som ökar snabbt hos Sinfras medlemmar i takt med allt högre satta klimatmål.

Figur 25 Andel ramavtalsleverantörer som kan tillhandahålla fossilfria transporter vid transporter kopplade till Sinfras ramavtal 2019

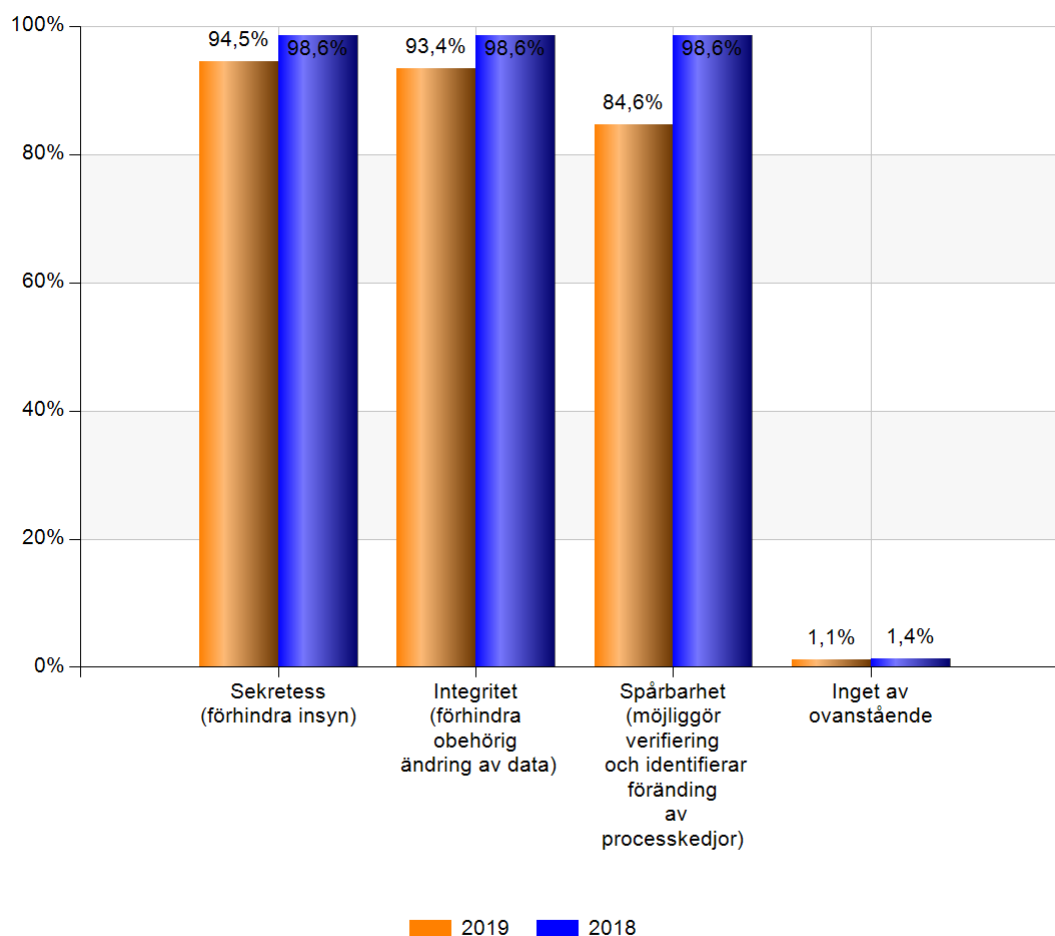

Figur 26 Antal ramavtalsleverantörer som kan tillhandahålla olika nivåer av fossilfritt vid transporter kopplade till Sinfras ramavtal 2019

4.2.4 Informationssäkerhet

Sinfra efterfrågar ramavtalsleverantörer som arbetar med informationssäkerhet som en del i sitt hållbarhetsarbete. Informationssäkerhet är en viktig pusselbit för att förhindra obehörigt intrång och garantera Sinfra samt Sinfra's medlemmar fullständig integritet. Figur 27 presenterar andelen ramavtalsleverantörer som har en uttalad plan och strategi gällande informationssäkerhet kopplat till sekretess, integritet och spårbarhet år 2018 samt 2019. Figuren visar på en viss försämring i jämförelse med 2018, även om siffrorna generellt sett är höga och endast en ramavtalsleverantör precis som föregående år har svarat att man inte arbetar aktivt med någon av dessa frågor. Vi uppmanar de ramavtalsleverantörer som inte arbetar aktivt med dessa frågor att se över sitt arbete.

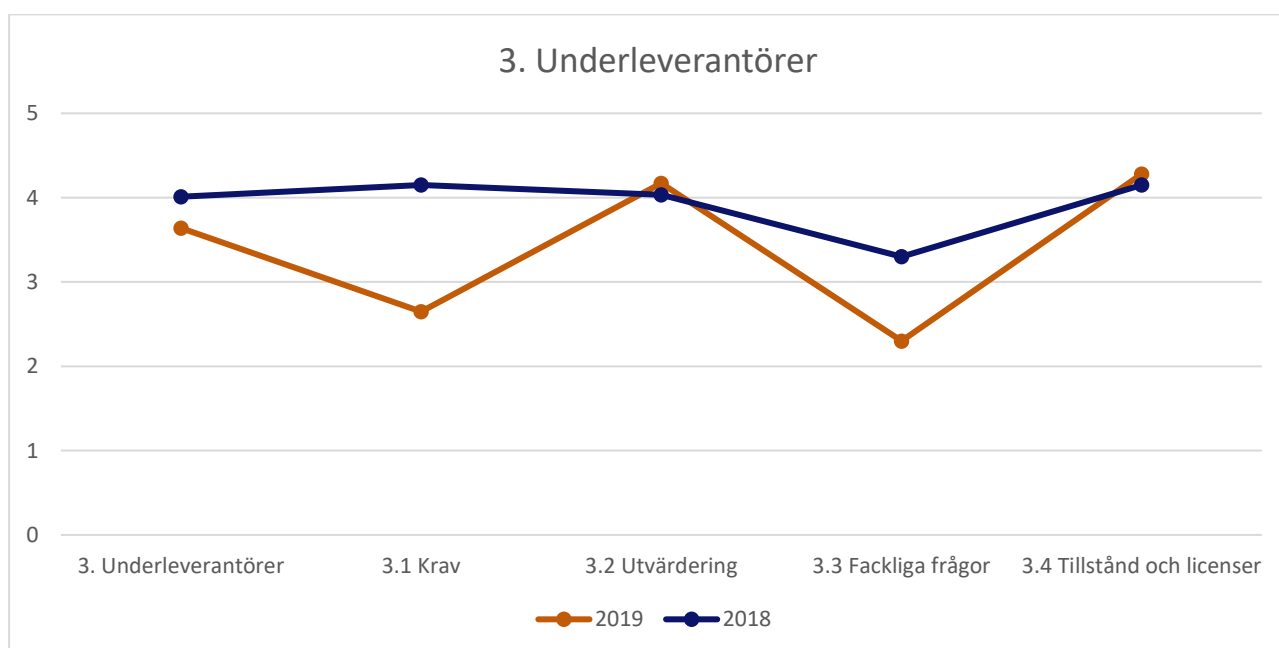

Figur 27 Andel ramavtalsleverantörer som har en uttalad plan och strategi gällande informationssäkerhet kopplat till sekretess, integritet och spårbarhet år 2018 och 2019.

4.3 Underleverantörer

Avsnittet Underleverantörer i hållbarhetsutvärderingen består av fyra frågeområden. Medelvärdet av efterlevnadsgraden för Sinfras ramavtalsleverantörer inom området 2019 är 3,64 mot förra årets 4,0. Medelvärdet av efterlevnadsgraden för respektive fråga presenteras i Figur 28. Figur 28 presenterar även förflyttningen av medelvärdet från år 2018 till 2019. Här syns tydligt att nivån på frågorna har ändrats, då det är en väldigt stor spridning i resultaten. På två frågor har resultaten förbättrats något, och på de andra två syns en betydande sänkning. Dock är resultaten inte helt jämförbara, då både frågorna och poängsättningen har ändrats så att kraven för att få höga poäng har höjts. Förra året svarade även alla ramavtalsleverantörer på dessa frågor, medan vi i år gjort ett urval så att endast de 52 av 91 ramavtalsleverantörer som svarat att man använder sig av underleverantörer i samband med utförande av Sinfras ramavtal har svarat på frågorna, vilket bör ge en mer rättvis bild. Eftersom svaren därför inte blir jämförbara med föregående års resultat kommer endast resultaten från 2019 att presenteras och diskuteras mer ingående i kommande avsnitt.

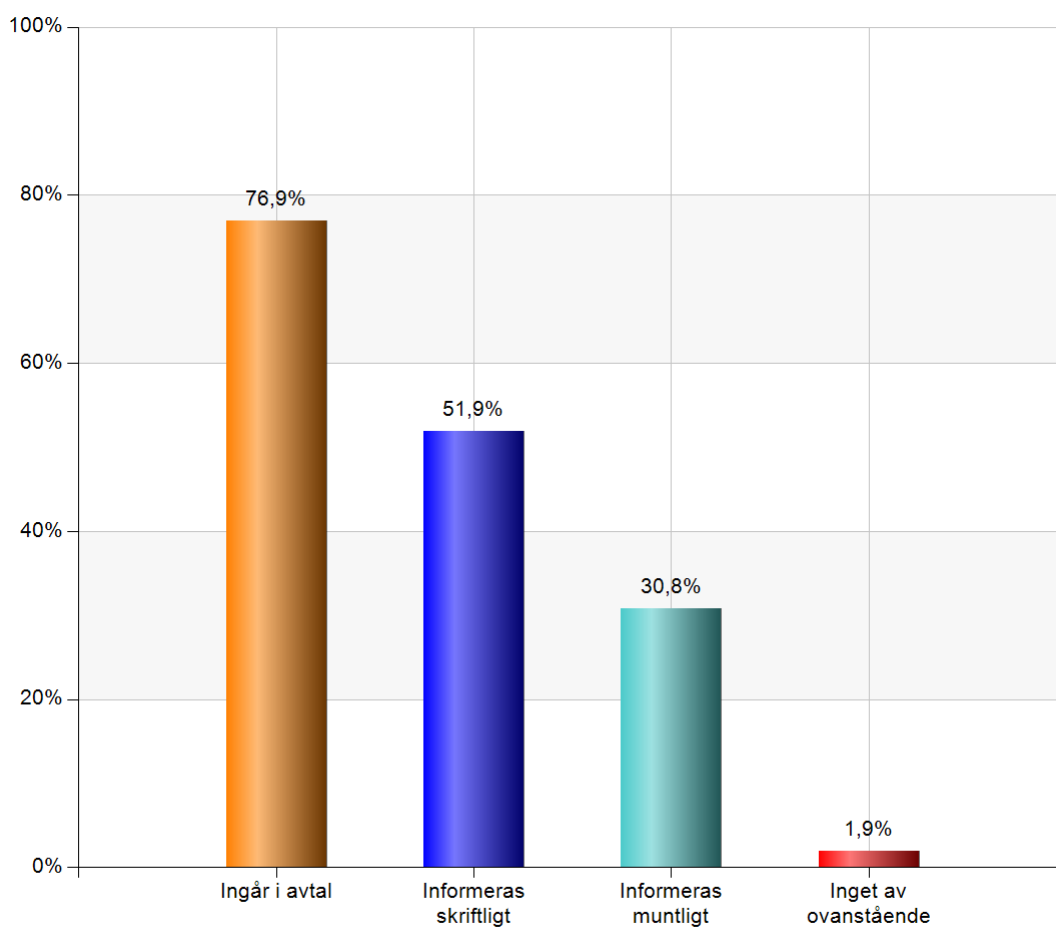

Figur 28 Medelvärdet av efterlevnadsgraden för frågor inom området Underleverantörer år 2018 och 2019

4.3.1 Krav på underleverantörer

Sinfra efterfrågar ramavtalsleverantörer som ställer etiska, miljömässiga och sociala krav på sina underleverantörer i uppförandekod eller dylikt som harmonierar med Sinfras uppförandekod för leverantörer. Figur 29 presenterar metoderna Sinfras ramavtalsleverantörer använder för att ställa krav på sina underleverantörer 2019: ingår i avtal, informeras skriftligt respektive informeras muntligt. Figur 29 visar att endast en ramavtalsleverantör har svarat att man inte använder någon av metoderna för kravställning på sina underleverantörer. Figuren visar att över 75 % av ramavtalsleverantörerna inkluderar hållbarhetskrav i sina avtal, medan över hälften informerar om kraven skriftligt och ca 30 % av ramavtalsleverantörerna informerar om kraven muntligt. Detta ser Sinfra som ett positivt resultat, då nästintill alla ramavtalsleverantörer ställer hållbarhetskrav på sina underleverantörer, även om arbetet skulle kunna utvecklas ytterligare.

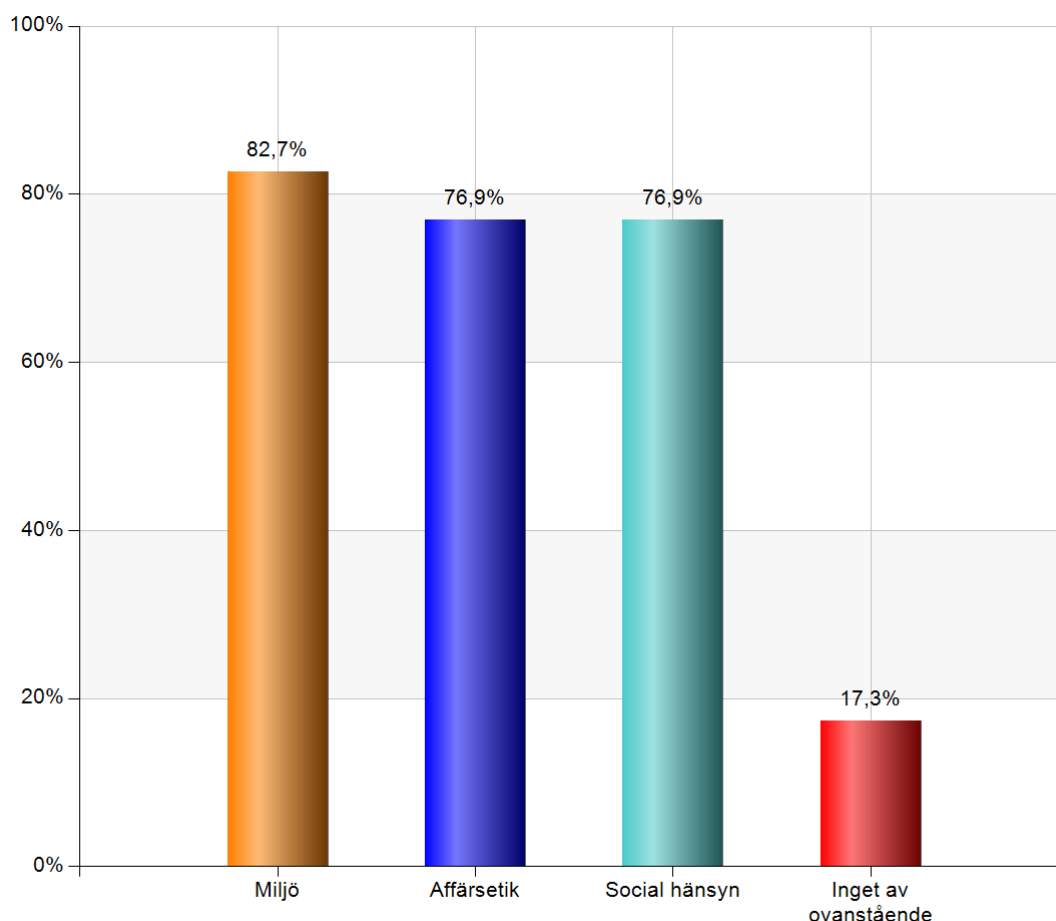
Figur 29 Andel ramavtalsleverantörer som använder respektive metod för kravställning på sina underleverantörer gällande hållbarhet 2019

4.3.2 Utvärdering av underleverantörer

Det finns tre delar som ingår i det som Sinfras uppförandekod efterfrågar vid undersökning av underleverantörer: riskbedömning, bedömning och granskning. Med utgångspunkt i Sinfras vision om att påverka försörjningssektorn mot ett mer hållbart arbetssätt krävs att ramavtalsleverantörerna sprider hållbarhetskraven neråt i leverantörsleden. På så sätt kan en större effekt nås.

En riskanalys är ett nödvändigt steg för att ringa in problematiska områden, prioritera och ge underlag för effektiva åtgärder. Figur 30 presenterar andelen ramavtalsleverantörer som har utfört en riskbedömning för var i sin leverantörskedja det kan förekomma problem med att fullt ut möta kraven enligt Sinfras uppförandekod avseende miljö, affärsetik och social hänsyn. Figur 30 visar att majoriteten av ramavtalsleverantörerna arbetar med riskbedömning inom alla tre områden, men att 17,3 % svarar att de inte arbetar med detta alls. Här uppmanar Sinfra alla ramavtalsleverantörer som inte arbetar med riskbedömning att påbörja ett sådant arbete.

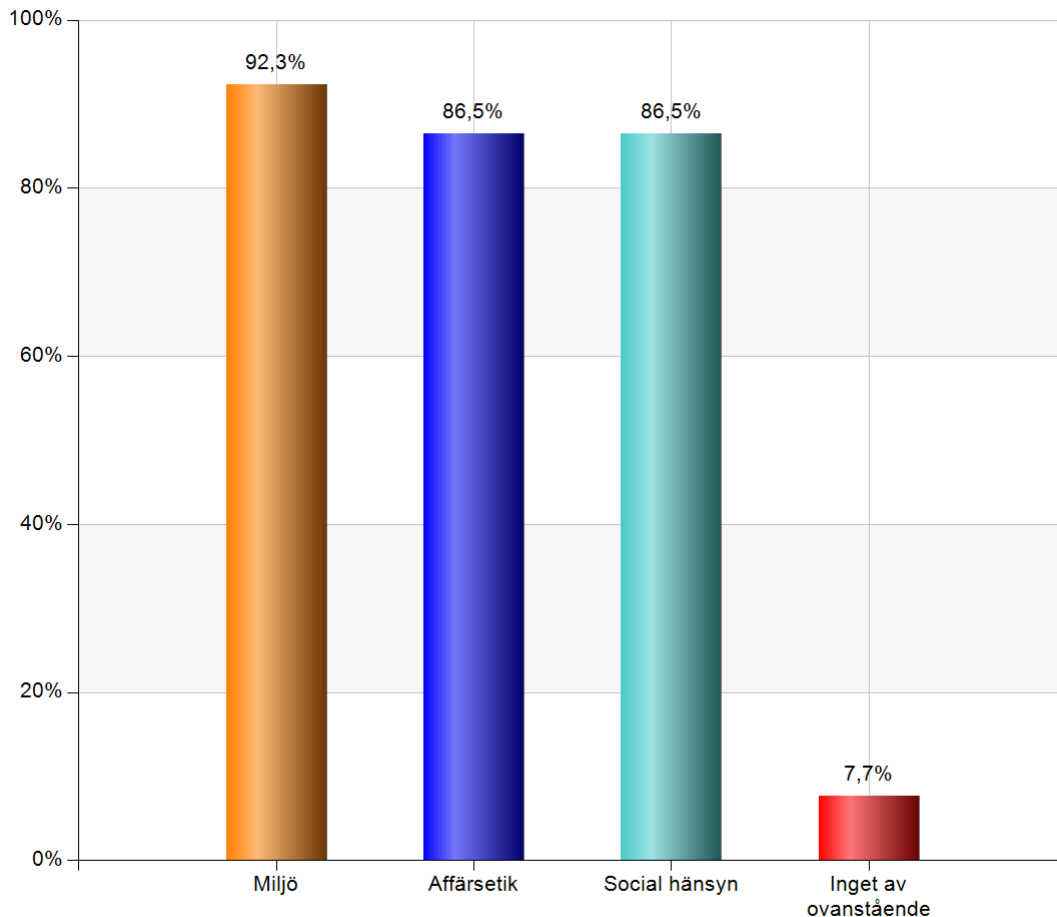

Figur 30 Andel ramavtalsleverantörer som utfört en riskbedömning för var i leverantörskedjan det kan förekomma problem att möta kraven enligt Sinfra's uppförandekod avseende miljö, affärsetik och social hänsyn 2019

Ramavtalsleverantören bör göra en leverantörsbedömning samt regelbundna leverantörsgranskningar för att kommunicera och säkerställa uppsatta krav hos underleverantörerna. I Figur 31 presenteras andelen ramavtalsleverantörer som har rutiner för bedömning och granskning av nya och befintliga underleverantörer avseende miljö, affärsetik och social hänsyn. Figur 31 visar att nivåerna inom bedömning och granskning generellt är höga då 85–95 % av ramavtalsleverantörerna har rutiner för bedömning och granskning av sina underleverantörer inom dessa områden. Detta är klart högre än nivåerna för riskbedömning ovan och ett generellt positivt resultat. Tyvärr svarar 7,7 % att man inte arbetar med bedömning och granskning inom området alls. Den stora majoriteten tycks därmed ha väl etablerade rutiner gällande detta, men Sinfra uppmanar det fåtal ramavtalsleverantörer som inte ännu har det att ta fram sådana rutiner.

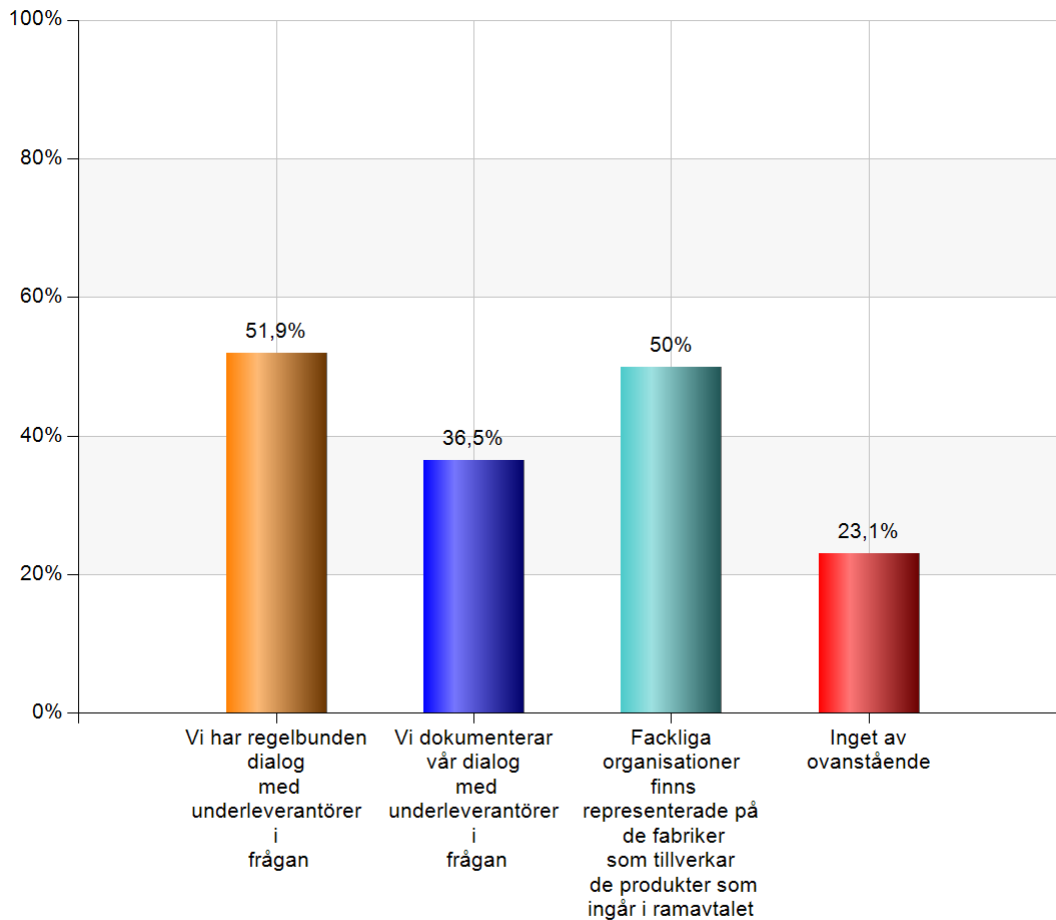
Figur 31 Andel ramavtalsleverantörer som har rutiner för bedömning och granskning av nya och befintliga underleverantörer avseende miljö, affärsetik och social hänsyn 2019

4.3.3 Fackliga frågor

Sinfra vill ha ramavtalsleverantörer som erkänner och respekterar anställdas rätt att fritt organisera sig och att förhandla kollektivt. Detta gäller även underleverantörer. Figur 32 presenterar hur ramavtalsleverantörerna arbetar med fackliga frågor år 2019.

Figur 32 visar att det liksom tidigare år finns ett relativt lågt engagemang för fackliga frågor i underleverantörsleden. Exempelvis har endast hälften av ramavtalsleverantörerna fackliga organisationer representerade på fabrikerna som tillverkar produkterna som ingår i avtalet, vilket visar på en stark brist. Så stor andel som 23 % svarar att man varken har regelbunden dialog med underleverantörerna i frågan eller har fackliga organisationer representerade på fabrikerna. Här finns klara möjligheter till förbättring av medvetenheten inom området, och detta är speciellt viktigt för de ramavtalsleverantörer som har produktion i lågkostnadsländer. Sinfra uppmanar ramavtalsleverantörerna som inte har ett aktivt arbete med frågan idag att se över detta.

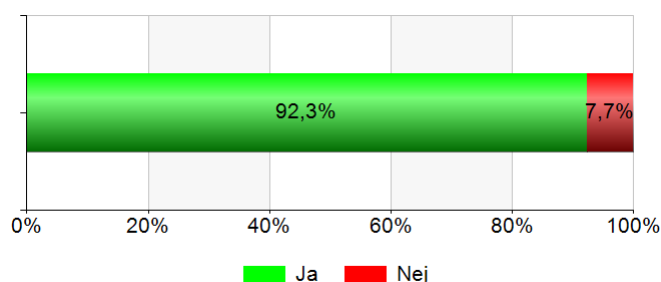

Figur 32 Andel ramavtalsleverantörer som uppfyller respektive arbetssätt kring fackliga frågor hos underleverantörer 2019

4.3.4 Tillstånd och licenser

Sinfrans ramavtalsleverantörer ansvarar även för att dess underleverantörer följer aktuell lagstiftning, inklusive miljölagstiftning, i samband med Sinfrans ramavtal, exempelvis genom att kontrollera att underleverantörerna innehar alla nödvändiga tillstånd och licenser. Figur 33 visar andelen ramavtalsleverantörer som svarat ja på frågan om deras underleverantörer innehar alla nödvändiga tillstånd och licenser enligt miljölagstiftningen 2019. Figur 33 visar att majoriteten av ramavtalsleverantörerna, drygt 90 %, har svarat ja på frågan, vilket är en hög andel. Dock skulle Sinfra vilja se att alla ramavtalsleverantörer kunde garantera detta, och även om det rör sig om få ramavtalsleverantörer är det oroväckande att 7,7 % inte har svarat ja på frågan. Sinfra uppmanar dessa ramavtalsleverantörer att se över detta område omgående och har bett om direkt återkoppling gällande detta.

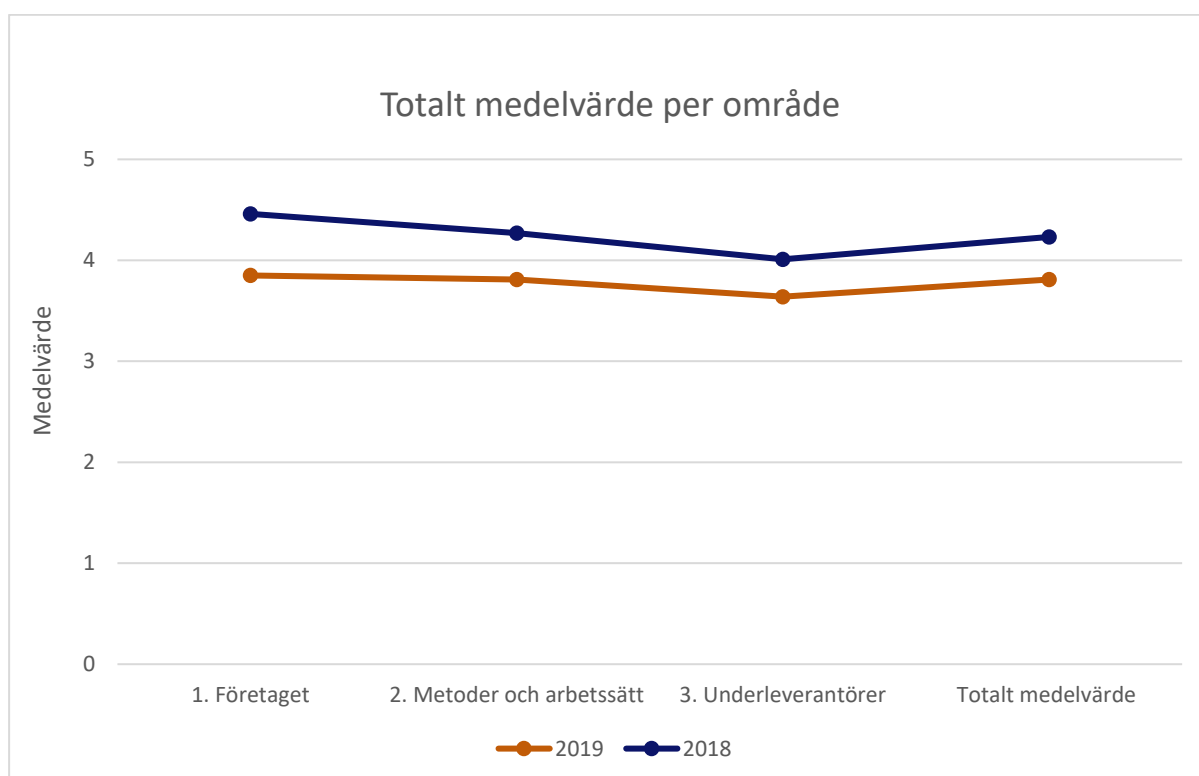

Figur 33 Andel ramavtalsleverantörer vars underleverantörer innehar alla nödvändiga tillstånd och licenser enligt miljölagstiftningen 2019

5. Slutsats

91 av Sinfras 109 ramavtalsleverantörer har svarat på självvärderingsenkäten om sitt hållbarhetsarbete 2019. Det är femte året i rad som självvärderingen genomförs. År 2019 har Sinfra som tidigare nämnts lagt till och justerat vissa frågor samt genomfört utvärderingen i ett nytt enkätverktyg. I samband med detta har vi valt att höja kraven för poängsättningen för att lyfta nivån, vilket innebär att bedömningsmallen inte är helt jämförbar med tidigare år. Hänsyn bör tas till denna förändring vid jämförelse av framför allt medelvärdesresultat såsom hållbarhetsindexet mellan 2018 och 2019, då det har krävts en högre nivå på hållbarhetsarbetet för att nå motsvarande hållbarhetsindex som tidigare år. Figur 34 visar en jämförelse av medelvärdet inom de olika frågeområdena 2018 och 2019. Figur 34 visar en minskning totalt sett, och att denna minskning är ganska jämn mellan de olika områdena.

Figur 34 Medelvärdet av samtliga områden för utvärderingen av Sinfras uppförandekod för ramavtalsleverantörer år 2018 och 2019

Medelvärde för hållbarhetsindex ligger på 3,81 år 2019, jämfört med 4,2 år 2018. Denna skillnad beror till viss del på att vi höjt kraven, men skillnaden beror även på en faktisk försämring av resultaten inom vissa frågor som vi har kunnat utläsa tidigare i rapporten. Det är självklart Sinfras målsättning att nå upp till högre nivåer framöver, även med de högre ställda kraven. Det finns helt klart fortsatt förbättringspotential och Sinfra kommer fortsätta ställa krav, följa upp och granska samtliga ramavtalsleverantörer för att uppnå ytterligare utveckling. Som komplement till självvärderingen kommer Sinfra även att genomföra leverantörsaudits hos utvalda ramavtalsleverantörer för att säkerställa enköpsvarens giltighet i praktiken.

Det finns ett par områden Sinfra vill lyfta fram där vi ser särskilda behov av förbättringar. Detta gäller till att börja med fossilfria transporter, där endast 44 % av Sinfras ramavtalsleverantörer idag kan erbjuda någon andel fossilfria transporter, och endast ett fåtal kan erbjuda det i större utsträckning. Här ser vi ett stort behov av åtgärder under kommande år. Förutom detta ser vi ett behov av att åter framhäva vikten av att Sinfras ramavtalsleverantörer arbetar enligt Sinfras uppförandekod, då vi såg en oroande minskning vid detta resultat i år. I övrigt uppmanar vi ramavtalsleverantörerna att utveckla sitt arbete med nyckeltal, livscykelanalyser, kontrollsystem för lagefterlevnad, samt arbete med underleverantörer (framför allt gällande riskbedömning, fackliga frågor samt tillstånd och licenser), då det här finns ordentliga utrymmen för förbättring.

Var ramavtalsleverantör ges, utöver de ovan identifierade aktionsområdena, individuell feedback på hur deras verksamhet bör utvecklas för att nå den efterfrågade nivån enligt Sinfras uppförandekod. Genom att vidta de förslagna åtgärderna kan Sinfra och dess ramavtalsleverantörer bereda väg för en mer hållbar försörjningssektor, i Sverige och världen.

